

SPRÁVA NÁRODNÍHO PARKU ČESKÉ ŠVÝCARSKO

**ROČENKA
2007**

OBSAH

1. Slovo úvodem	5
2. Hlavní úkoly a významné události v roce 2007	7
2.1 Přepřacování plánu péče o NP dle nové metodiky	7
2.2 Dokončení a schválení LHP na roky 2007 - 2016	7
2.3 Orkán Kyrill	7
2.4 Rekonstrukce VD Tři prameny	8
2.5 Zabezpečení skalních svahů nad obcí Hřensko - další etapa	9
2.6 Co jedno prodané auto v ČR, to jeden podpořený strom	9
2.7 Publikace o pískovcových oblastech	10
3. Rada národního parku	12
4. Státní správa	14
4.1 Turistika, sport, rekreace	14
4.2 Stavební činnost	14
4.3 Povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les	14
4.4 Přestupková řízení	15
4.5 Blokové pokuty	15
4.6 Ostatní protiprávní jednání	15
4.7 Souhrn	16
4.8 Rybářství	16
4.9 Myslivost	18
4.10 Zhodnocení stížností, oznámení a petic za rok 2006	23
4.11 Výjimky ze zákonů udělené Vládou ČR	24
5. Výzkum a ochrana přírody	26
5.1 Odborné projekty řešené Správou NP	26
5.2 Monitoring	27
5.3 Činnost oddělení geologie – skalní četa	29
5.4 Spolupráce na dalších projektech	30
5.5 Spolupráce s vědeckými ústav, vysokými školami, středními školami a dalšími odbornými pracovišti	32
5.6 NATURA 2000	35
5.7 Entomologický klub při Labských pískovcích	36
6. Péče o les	37
6.1 Organizace	37
6.2 Stav lesních porostů	37
6.3 Těžební činnost	40
6.4 Zalesňování a podsadby	42
6.5 Ochrana kultur	43
6.6 Prořezávky	44
6.7 Ochrana lesa	44
6.8 Přibližování dřeva lanovkou	44
6.9 Lesní hospodářský plán a lesnická typologie	45
7. Dotace v roce 2007	47

7.1 Program péče o krajinu (PPK)	47
7.2 Státní fond životního prostředí (SFŽP)	47
7.3 Programové financování nezcizitelného státního majetku v ZCHÚ	48
7.4 Revitalizace říčních systémů + Světový fond životního prostředí (GEF/UNDP)	48
8. Kontrolní činnost	49
8.1 Vnitřní kontrolní činnost	49
8.2 Vnější kontrolní činnost Správy NP	49
9. Turistika, sport, rekreace	50
10. Práce s veřejností	51
10.1 Přednášky a exkurze pro širokou veřejnost	51
10.2 Odborné přednášky a exkurze	52
10.3 Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta	54
10.4 Brigády	60
10.5 Výstavy	61
10.6 Shrnutí	62
10.7 Spolupráce s médii	62
10.8 Postery	62
11. Publikační činnost	63
11.1 Odborné články	63
11.2 Popularizační články	64
11.3 Manuskrpty	65
11.4 Odborné publikace	66
12. Práce v komisích, spolicích a radách	67
13. Spolupráce s dalšími organizacemi	68
14. Zahraniční aktivity	69
15. Konference, semináře, školení	70
16. Informatika a GIS	71
16.1 Informatika	71
16.2 GIS (Geografické informační systémy)	71
17. Ekonomika	74
17.1 Úvod	74
17.2 Financování činnosti organizace	74
17.3 Mzdy	75
17.4 Výběrová řízení	76
17.5 Spravovaný majetek	77
17.6 Převody a nákupy nemovitého majetku	77
18. Personalistika a vzdělávání, organizační struktura	78
18.1 Personalistika	78
18.2 Vzdělávání	78
18.3 Organizační struktura	79
19. Hlavní úkoly pro rok 2008	80
20. Ostatní aktivity	82

1. Slovo úvodem

Trvale udržitelný rozvoj - velké otazníky.

Při psaní těchto řádků krásně hřeje slunce a zelené louky jsou rozkvetlé sněženkami. Nic neobvyklého, nebýt toho, že je teprve 10. února 2008 a stejně jako v předchozím roce, zima předčasně skončila již v prosinci. Jarní idyla uprostřed kalendářní zimy svádí k pocitu, že ono oteplování klimatu je veskrze užitečná věc. Snad jenom lyžařská střediska pociťují ohrožení a lodní dopravci nesmyslně volají po odškodnění za nedostatek vody v řekách. K plnému pochopení situace nám chybí schopnost vnímat celosvětové souvislosti a schopnost dohlédnout dále než za horizont jednoho lidského života. Nedokážeme se vcítit do bezprostředního ohrožení, které již dnes na opačných koncích planety mění životy celým národům, jako je tomu v pobřežních oblastech či v mizejících pralesích. My ale ohrožení jiných nevnímáme a neuvažujeme nad nesmyslností počínání, jako je třeba dovážení sněhu na Pražský hrad pro jednu hodinu lyžařských závodů. Raději než bychom se omezovali v nesmyslnostech, namlouváme si, že oteplování je dílem přírody, na kterém nic nelze změnit. Stačí však málo, a například nepříjde-li po opakované zimě bez sněhu velmi deštivé jaro, s vysokou pravděpodobností nastane extrémní nedostatek podzemních vod s kolapsem zásobování pitnou vodou, mohou přijít požáry či vichřice...

Neúprosnou obžalobou našeho počínání je globální pohled. Za posledních třicet let člověk zničil deštné pralesy na území větším než celá Evropská unie. Za poslední dvě desetiletí bylo zničeno 35 % mangrovových porostů a zničeno či poškozeno 40 % korálových útesů. Závratnou rychlostí tají ledovce světových pohorí a za dvacet let roztaje i led v mořích Arktidy s důsledky, které dnes nelze předvídat. V Evropě hrozí zánik 42 % druhů savců, 43 % ptáků, 45 % motýlů, 30 % obojživelníků, 45 % plazů a 52 % sladkovodních ryb. Většina zásob mořských ryb klesla pod bezpečné biologické limity a vinou člověka se po celém světě šíří invazní druhy. Někteří z nás ale žádné ničení nevidí...

Obrovský civilizační pokrok v posledních desetiletích dosáhl rychlosti, která vysoce překračuje schopnosti lidstva vnímat tyto globální dopady svého počínání. Rostoucí počet obyvatel planety a jejich zvyšující se nároky, nezvládnutí obrovských technologických schopností a zejména fatální neschopnost vůdčích politiků uzнат příčiny i důsledky ničení přírodních zdrojů, to vše vede k devastaci ekosystémů, která nemá v historii lidstva obdoby, k vymírání druhů, které člověk urychlil tisícinásobně, ke klimatickým změnám, které člověk urychlil statisíckrát, k nevratné ztrátě rozmanitosti života na Zemi. Je rok 2008 a za posledních pět měsíců byly jen v brazilské části Velké Amazonie vykáceny pralesy na ploše více než 3000 km², tj. z území velkého jako 40 Národních parků České Švýcarsko. Rychlost ničení pralesa se zdvojnásobila a nikdy v historii nedosahovala takových rozměrů (*INPE /2007/ satelitní monitoring*). Při současném vývoji těmto nejbohatším ekosystémům planety zbývá posledních pár desetiletí života, spolu s nimi i statisícům druhů, které se v nich vyvíjely po miliony let. Trvale udržitelný rozvoj je

definován jako naplňování potřeb současných generací, které neohrožuje práva generací budoucích. Vše ale čím dál více nasvědčuje tomu, že lidstvo své potřeby není schopno ovládat...

RNDr. Zdeněk Patzelt
ředitel Správy NP České Švýcarsko

(zdroj informací: Secretariat CBD /2006/: Global Biodiversity Outlook 2; Comission EC /2006/: Halting the loos of biodiversity by 2010 and beyond, Sustaining ecosystem services for human well-being; in Stejskal V.,/2006/: Prosazování právní odpovědnosti v ochraně biodiverzity;)

k nejohroženějším národům patří pralesní indiáni ...

2. Hlavní úkoly a významné události v roce 2007

2.1 Přepřacování plánu péče o NP dle nové metodiky

V roce 2007 zpracovala Správa NP České Švýcarsko návrh plánu péče o Národní park České Švýcarsko dle nové metodiky MŽP. Návrh plánu péče byl představen na zasedání Rady NP a všichni členové rady byli požádáni o připomínky. Předpokladem je, že v roce 2008 bude, po vypořádání všech připomínek, plán péče o NP České Švýcarsko schválen MŽP. Současně s návrhem Plánu péče o Národní park České Švýcarsko byl zpracováván Lesní hospodářský plán (dále jen LHP), oba tyto strategické dokumenty NP jsou vzájemně velice úzce provázány.

2.2 Dokončení a schválení LHP na roky 2007 - 2016

V únoru 2007 byl dokončen a předán MŽP ke schválení Lesní hospodářský plán pro Lesní hospodářský celek Národní park České Švýcarsko. Dne 5. 6. 2007 Ministerstvo životního prostředí LHP na období platnosti od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2016 schválilo.

2.3 Orkán Kyrill

V lednu roku 2007 zasáhla celé území ČR větrná smršť. Orkán Kyrill se nevyhnul ani NP České Švýcarsko, kde vlivem působení silného větru došlo k

polomy ve Volském dole

vyvrácení a zlomům stromů. Celkový objem poškozené dřevní hmoty představoval 3443 m³, z toho pouze 55 m³ listnatých dřevin. Objem kalamitní hmoty představoval 6 % z celkového etátu stanoveného LHP a 25 % z průměrné roční těžby realizované Správou NP České Švýcarsko. Kalamita postihla především zcela nepřírozené smrkové monokultury 8. – 12. věkového stupně. Z listnatých dřevin byly větrem poškozeny zejména buky nejstarších věkových stupňů. Jednalo se o roztroušenou kalamitu, většinou do 5 m³ v porostní skupině. Ke koncentraci kalamitní hmoty došlo jen ojediněle. Vzhledem k termínu vzniku kalamity Správa NP České Švýcarsko předpokládala, že kalamitní hmota bude velmi atraktivní pro jarní rojení kůrovcovitých brouků a proto bylo nutné včasné zpracování jehličnaté dřevní hmoty, jako preventivní opatření proti rozvoji kůrovců. Z celkového objemu kalamitní dřevní hmoty bylo v lesních porostech národního parku ponecháno 1289 m³ dřevní hmoty přírodnímu rozkladu. Ponechaná jehličnatá dřevní hmota však byla právě z důvodu hrozící gradace kůrovců odkorněna.

2.4 Rekonstrukce VD Tři prameny

V 2. polovině roku 2007 se pracovníkům Správy NP České Švýcarsko ve spolupráci s obecně prospěšnou společností České Švýcarsko podařilo zrealizovat dlouhodobě připravovaný projekt rekonstrukce menšího rybníku v lokalitě nazývané Tři prameny. Záměr zrekonstruovat hráz rybníku a obnovit litorální pásmo pro zlepšení biotopu obojživelníků a plazů v dané lokalitě vznikl již v roce 2004, kdy byl pracovníky technicko-bezpečnostního dohledu vodních děl rybník

opravená hráz s novým požerákem

označen jako nestabilní vodní dílo bez možnosti regulace výšky vodní hladiny, hrozící protržením hráze a lokální povodní při vyšších stavech vody v drobném vodním toku Suchá Bělá.

V květnu roku 2007 nabídla České Švýcarsko o.p.s. Správě NP České Švýcarsko financování celé akce z projektu: „Integrovaný management ekosystémů v severních Čechách“, který čerpá finanční prostředky ze Světového fondu životního prostředí (GEF/UNDP). Správa NP tuto nabídku přijala. Zhotovitelem rekonstrukce byl Ing. Zbyněk Hýzler z Mnichova Hradiště, osoba s bohatými zkušenostmi v oblasti revitalizací vodních děl.

Předmětem rekonstrukce bylo vybudování chybějícího výpustného objektu rybníku, tzv. požeráku, oprava a vylepšení bezpečnostního přelivu, opevnění hráze rybníku, odtěžení nánosů z celého rybníku a zejména z litorálního pásma, a oddělení vlastního rybníku od litorálu malou hrázkou. V litorálním pásmu nepřesahuje hloubka vody 50 cm a lze tedy předpokládat, že se zde jinak studená voda ze skal bude ohřívat, čímž budou podpořeny existenční podmínky zvláště chráněných druhů živočichů v lokalitě se vyskytujícími (čolek horský, čolek obecný a užovka obojková). Kvůli těmto druhům bylo nutné s rekonstrukcí začít až pozdě v létě, jelikož bylo třeba počkat na zdárné ukončení reprodukce těchto druhů.

V současné chvíli je rybník zrekonstruován a je plně funkční jak po stránce bezpečnosti, tak po stránce zlepšení biotopu zvláště chráněných druhů živočichů žijících na území NP.

2.5 Zabezpečení skalních svahů nad obcí Hřensko - další etapa

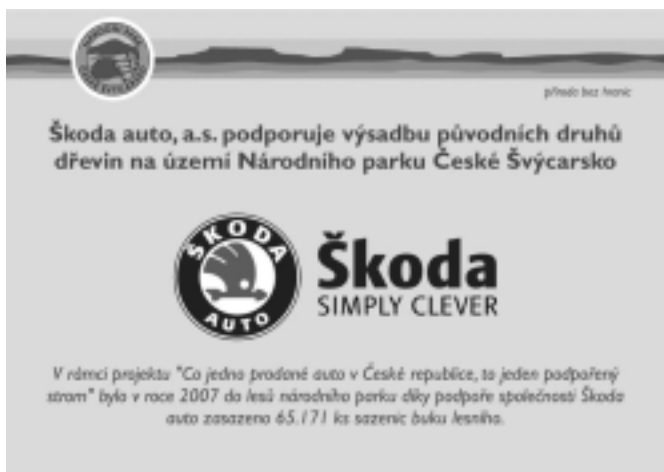
Třetím rokem pokračoval též projekt „**Odstranění rizikových stromů v obci Hřensko**“ (na základě aktualizovaného znaleckého posudku „Nebezpečí pádu stromů z lesních porostů ve svahu nad obcí Hřensko“).

Realizaci 3. úseku prací provedla v měsíci listopadu firma STRIX Chomutov ve spolupráci se Správou NP České Švýcarsko. Odbornými pracovníky správy NP byly určeny nejvíce rizikové stromy (stromy špatného zdravotního stavu, vzrostlé stromy rostoucí na hraně skal či klínující kořeny části skalního masivu), které byly následně odstraněny metodou postupného odřezávání s využitím horolezeckých technik.

Celkem se jednalo asi o 40 stromů ve skalním svahu nad budovami a silnicí (v úseku hotel Lugano – hotel Hawel).

2.6 Co jedno prodané auto v ČR, to jeden podpořený strom

Na podzim roku 2007 proběhla v lesních ekosystémech Národního parku České Švýcarsko výsadba 65 171 ks sazenic buku lesního. V srpnu 2007 oslovila Správu NP obecně prospěšná společnost České Švýcarsko s nabídkou na zprostředkování finanční podpory akciové společnosti Škoda Auto, která se rozhodla podpořit výsadbu stanovištně původních druhů dřevin na území národního

parku České Švýcarsko. Správa NP České Švýcarsko podepsala smlouvu o spolupráci, jejímž cílem byla realizace projektu Škody Auto „Co jedno prodané auto v ČR, to jeden podpořený strom“.

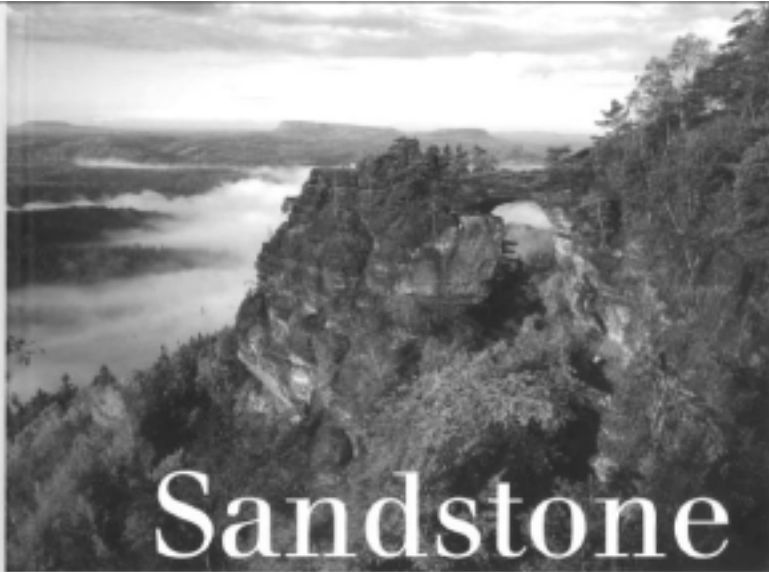
V roce 2006 bylo prodáno v ČR 65 171 vozů značky Škoda. Tomuto počtu také odpovídá počet sazenic vysazených v roce 2007, na jejichž financování se Škoda Auto, a.s. podílela a které byly vysázeny v Národním parku České Švýcarsko. Finanční podpora dosáhla bezmála 600 tisíc korun.

Správa NP České Švýcarsko touto cestou děkuje společnosti Škoda Auto, a.s. a v neposlední řadě i obecně prospěšné společnosti České Švýcarsko.

2.7 Publikace o pískovcových oblastech

Nakladatelství Academia Praha vydala na konci roku 2007 rozsáhlou publikaci *Sandstone Landscapes*. Spoluvydavatelem díla byla Správa Národního parku České Švýcarsko a Royal Botanic Gardens Kew. Myšlenka vzniku této publikace, mapující pískovcové oblasti Evropy, vznikla v roce 2002 v Dublici, kde se konala mezinárodní konference *Sandstone Landscapes: Diversity, Ecology and Conservation*.

Kniha poskytuje monografické zpracování unikátního přírodního fenoménu: pískovcových skalních měst a snaží se postihnout transdisciplinární význam pískovců. Je rozčleněna do základních sekcí: *Geodiversity*, *Biodiversity*, *Man in a Sandstone Landscape* a je doplněna přehledem pískovcových oblastí – *Sandstone regions across Europe*, slovníčkem pojmů a rozsáhlým přehledem literatury. Kniha je strukturována jako soubor monograficky pojatých kapitol, které doplňují dílčí detailnější studie "case studies". Je psána v angličtině a na jejím zpracování se podílelo více než 100 autorů, převážně z Evropy. Publikace je k nahlédnutí v knihovně Správy NP a lze ji objednat nebo zakoupit u nakladatelství Academia (www.academia.cz).

ACADEMIA

Sandstone Landscapes

HANDRIJ
HÄRTEL
VÁCLAV
CÍLEK
TOMÁŠ
HERBEN
ANDREW
JACKSON
RENDEL
WILLIAMS
(EDS.)

titulní strana publikace Sandstone Landscapes

3. Rada národního parku

V roce 2007 Rada NP České Švýcarsko zasedala dne 11. 12. 2007.

Program jednání:

1) Úvodní slovo předsedy Rady NP.

2) Volba předsedy a místopředsedy

Předsedou Rady NP byl zvolen Ing. Libor Hort, místopředsedou JUDr. Zdeněk Pánek.

3) Návrh aktualizace Statutu Rady NP a Organizačního řádu Rady NP České Švýcarsko

Pan Antonín Votápek seznámil radu s návrhem obou dokumentů a předal je k připomínkování.

4) Přehled činnosti Správy NP za uplynulé období (rok 2007)

RNDr. Zdeněk Patzelt podal informaci o oblastech strategického plánování, péče o ekosystémy NP, financování a investic, personální a organizační.

5) Zpráva pracovní skupiny pro management lesů v NP České Švýcarsko

Pracovní skupina byla založena při Radě NP České Švýcarsko, zprávu o její činnosti podal Ing. Libor Hort.

6) Představení schváleného LHP na roky 2007 - 2016

Ing. Jan Drozd představil postup zpracování LHP a jeho finální schválenou podobu.

7) Zpráva o opatřeních Správy NP České Švýcarsko v souvislosti se vstupem ČR do Schengenského prostoru

Pan Antonín Votápek seznámil účastníky s možnostmi překračování hranice na území NP České Švýcarsko.

8) Seznámení s návrhem Plánu péče o NP na roky 2008 - 2016

Ing. Handrij Härtel a Mgr. Jana Mauricová seznámili přítomné s návrhem Plánu péče o Národní park České Švýcarsko, s jeho strukturou a obsahem. Všichni přítomní obdrželi CD s návrhem plánu péče a členové rady NP byli vyzváni k připomínkování celého dokumentu.

9) Diskuse

Diskutovány byly zejména otázky k obsahu plánu péče, k ochrannému pásmu národního parku, k opatřením při případném vzrůstu návštěvnosti a k informačnímu systému pro automobilovou dopravu.

ČLENOVÉ RADY NÁRODNÍHO PARKU ČESKÉ ŠVÝCARSKO

jméno	organizace / úřad / sdružení / společnost
Ing. Libor Hort předseda	AOPK Brno
JUDr. Zdeněk Pánek místopředseda	OÚ Hřensko
RNDr. Věra Hadincová, CSc.	Botanický ústav AV ČR
Ing. Petr Hejtmánek	ČHS
PaedDr. Jan Eichler	ČSOP Tilia, předseda
Doc. RNDr. Vladimír Bejček, CSc.	ČZU Praha, LF
JUDr. Hana Kozáková	ELBIS, a.s.
RNDr. Václav Cílek, CSc.	Geologický ústav AV ČR
Jan Dostál	Hnutí Arnika
Mgr. Josef Větrovský	KČT
Ing. Pavel Bik	LČR s.p., za LS Děčín a Rumburk, vedoucí LS Rumburk
Ing. Zbyněk Linhart	MěÚ Krásná Lípa, starosta
RNDr. Alena Vopálková	MŽP, ředitelka odboru zvláště chráněných částí přírody
Dr. Jürgen Stein	NLP Sächsische Schweiz, ředitel
Martin Schulz	OÚ Doubice, starosta
Josef Navrátil	MěÚ Chřibská, starosta
Marta Krejsová	OÚ Janov
Fischer Jaroslav	OÚ Jetřichovice, starosta
Helena Křížková	OÚ Růžová, starostka
Ing. Petr Kočka	OÚ Srbská Kamenice, místopředseda
Jiří Mänzel	OÚ Staré Křečany, starosta
Alexei Krenke	PAAL, s.r.o. – Sokolí hnízdo
Karel Rezek	Penzion Stará Hospoda
RNDr. František Pelc	PS ČR
Ing. Werner Hentschel	SCHKO Labské pískovce, vedoucí
Ing. Petr Bauer	Spolek přátel Českého Švýcarska
Ing. Tomáš Rothrockl	Správa NP Podyjí, ředitel
Doc. RNDr. Karel Kubát, CSc.	UJEP Ústí nad Labem, PF
Ing. Ivan Hálek	UNILES, a.s.

4. Státní správa

4.1 Turistika, sport, rekreace

Na území národních parků je zákonem o ochraně přírody a krajiny zakázáno pořádat a organizovat hromadné sportovní, turistické a jiné veřejné akce mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody. V roce 2007 byly všechny takovéto akce řešeny pomocí výjimek Vlády ČR. Přehled všech výjimek vlády naleznete v kapitole 4.11.

4.2 Stavební činnost

Počet vydaných rozhodnutí a stanovisek:

- ✓ rozhodnutí resp. závazné stanovisko k povolení stavby (souhlas dle § 44 odst. 1 a § 12 odst. 2 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny)
ano - 9 ne - 0
- ✓ rozhodnutí – předchází souhlas dle § 4 zák. č. 161/1999 Sb., kterým se vyhlašuje Národní park České Švýcarsko
ano - 3 ne - 0
- ✓ vyjádření k umístění staveb v ochranném pásmu lesa (50 m):
ano - 4 ne - 0

V roce 2007 byla Ministerstvem životního prostředí zadána a zpracována studie krajinného rázu: „*Národní park České Švýcarsko, Chráněná krajinná oblast Labské pískovce - Výhodnocení krajinného rázu – 1. část*“ (Brychtová & Prokopová), která doplňuje studii „*Ochrana krajinného rázu Národního parku České Švýcarsko*“ (Bukáček et al. 2006).

Studie obsahuje vyhodnocení základních krajinných složek. Porovnáním jejich vzájemného působení byla vymezena krajina přírodní, krajina přírodě blízká a krajina kulturní. Podle zachovalosti typického vzhledu krajiny, krajinářských hodnot, a také předpokládaného dalšího vývoje území, vymezuje studie pásma ochrany a obnovy krajinného rázu včetně stabilizovaných území.

Z hlediska prostorového utváření krajiny a převažujících charakteristik bylo řešené území rozděleno na krajinné celky (oblasti), krajinné prostory a místa krajinného rázu (dílní krajinné prostory).

Tato studie bude sloužit jako jeden z podkladů pro výkon státní správy v oblasti ochrany krajinného rázu.

4.3 Povolení ke kácení dřevin rostoucí mimo les

Počet vydaných povolení k pokácení dřeviny rostoucí mimo les:

- ✓ kladná rozhodnutí bez uložení náhradní výsadby 2
- ✓ kladná rozhodnutí s uloženou náhradní výsadbou 0
- ✓ záporná rozhodnutí 0

4.4 Přestupková řízení

✓ počet oznámení o přestupcích, které nemohly být vyřešeny na místě spáchání přestupku	12
✓ přestupková řízení ukončená uložením blokové pokuty před správním orgánem	2
✓ přestupková řízení ukončená rozhodnutím o uložení pokuty	2
✓ přestupková řízení ukončená v příkazním řízení	6
✓ přestupková řízení ukončená zastavením řízení	0
✓ odložení věci (§66 zákona č. 200/1992 Sb.)	1
✓ oznámení o přestupcích přecházející do r. 2007	1

V roce 2007 byly přestupkovými řízeními nejčastěji řešeny nedovolené vjezdy motorovými vozidly a vstup do I. zóny národního parku.

4.5 Blokové pokuty

V roce 2007 bylo na místě uděleno 41 blokových pokut v celkové výši 13 100,-Kč. Nejčastějšími přestupky byly nepovolený vstup do I. zóny NP, jízda cyklistů mimo vyznačené cyklotrasy a nepovolený vjezd motorových vozidel. Oddělení stráže přírody spolupracovalo s PČR, kdy před hlavní sezónou proběhly dvě společné akce zaměřené na prevenci přestupků. Na katastrálním území obce Hřensko probíhala spolupráce s oddělením obecní policie především při porušování zákazu vjezdu na území NP motorovými vozidly. V příhraniční zóně probíhala spolupráce se strážci Národního parku Saské Švýcarsko formou společných pochůzek v oblasti státní hranice a I. zón národních parků.

4.6 Ostatní protiprávní jednání

V roce 2007 nebyla Správou Národního parku České Švýcarsko řešena žádná protiprávní jednání v ochraně přírody, která nejsou přestupkem.

4.7 Souhrn

	kladná	záporná	celkem
rozhodnutí celkem	15	0	15
z toho			
- turistika	0	0	0
- veřejné akce	0	0	0
- krajinný ráz	9	0	9
- § 4 zákona 161/1999 Sb.	3	0	3
- myslivost	1	0	1
- lesnictví	0	0	0
- kácení dřevin mimo les	2	0	2
umístění staveb v OP lesa	4	0	4
přestupková řízení	-	-	12
- ukončená	-	-	10
- neukončená	-	-	2
blokové pokuty	-	-	43
pokuty v příkazním řízení	-	-	6
ostatní protiprávní jednání	-	-	0

4.8 Rybářství

Základním cílem rybářského hospodaření je i nadále zachování a zlepšování přírodní rozmanitosti při stabilizaci populací původních druhů ryb a jiných druhů vodních živočichů, a tím uvedení rybářského hospodaření do souladu s potřebami a zájmy ochrany přírody.

Rybářské revíry na území NP

Rozhodnutím MŽP ČR jako ústředního orgánu státní správy pro rybářství v národních parcích byly vytvořeny tyto rybářské revíry:

Pstruhový rybářský revír KAMENICE 1

- délka toku 8,5 km
- výměra 3 ha
- popis: od soutoku Kamenice s Chřibskou Kamenicí po silniční můstek na hranici NP nad Hřenskem se všemi přítoky a včetně dalších vodních ploch
- celý revír je chráněnou rybí oblastí s úplným zákazem rybolovu.

Pstruhový rybářský revír KŘINICE 1

- délka toku 12,5 km
- výměra 6 ha

- popis: od soutoku s potokem vytékajícím z Kyjovské přehrady po místo, kde opouští státní hranici se všemi přítoky a včetně dalších vodních ploch
- celý revír je chráněnou rybí oblastí s úplným zákazem rybolovu

Hospodaření v rybářských revírech NP

V rybářských revírech hospodaří přímo Správa NP České Švýcarsko. Za tímto účelem byly vytvořeny dva režijní pstruhové revíry, na kterých je vyhlášen úplný zákaz rybolovu. Oba rybářské revíry jsou vyhlášeny chráněnou rybí oblastí.

Prioritou péče o pstruhový rybářský revír **Kamenice 1** je každoroční vysazování lososa. Pro přirozený výtěř nejen lososa, ale i ostatních druhů lososovitých ryb v nejužší položených trdlišťích byly vybudovány dva rybí přechody v místech umělých překážek nacházející se v Tiché a Divoké soutěsce. Oba přechody jsou funkční od listopadu 2005.

V pstruhovém rybářském revíru **Křinice 1** jsou vytvářeny podmínky pro přirozenou autoregulaci našich původních druhů ryb. Jednou z možností, jak docílit návrat střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*) do povodí říčky Křinice bylo vytipování míst s možností jejího umělého vysazení na Bílém či Brtnickém potoce. Dne 5. 4. 2007 bylo do Bílého potoka vypuštěno celkem 438 jedinců střevle potoční (386 samic a 52 samců), přivezených téhož dne z Jílovského potoka.

Drobné vodní plochy - Rybník pod Winterbergem

V roce 2007 se Správě NP České Švýcarsko ve spolupráci s Obecně prospěšnou společností České Švýcarsko podařilo zrealizovat dlouhodobě připravovaný projekt rekonstrukce menšího rybníku na lokalitě Tři prameny.

Akce LOSOS 2000

Losos obecný (*Salmo salar*) je v povodí řeky Kamenice vysazován již od roku 1998. Celá akce je od počátku koordinována Územním rybářským svazem v Ústí nad Labem a dotována z fondů Evropské unie. Původ jiker je ze Švédska, z matečných jedinců jezera Lagan a od roku 2005 i jezera Laholm. Jikry jsou přepravovány do líhně v Langburkersdorfu, kde se z nich kulí váčkový plůdek. Tento plůdek je vysazován i v povodí říčky Kamenice. Část populace lososa, vysazovaná v povodí Kamenice, je odchována i v líhni Děčín–Bělá. Celkové množství lososa obecného vypouštěného v povodí říčky Kamenice, která protéká Národním parkem České Švýcarsko, udává přehledová tabulka. Vysazování plůdku do povodí Kamenice se každoročně účastní i zaměstnanci NP. Celkové množství vysazeného plůdku v řece Kamenici a Velké Bělé, které protékají územím NP, je 635 100 ks, celkem v povodí řeky již bylo vysazeno 755 820 ks.

V roce 2007 byl do povodí řeky Kamenice vysazen plůdek lososa obecného z líhně Děčín-Bělá v počtu 80 000 ks.

lososí plůdek cestuje do svého nového domova v pytlích s vodou sycenou kyslíkem

Přehledová tab. vypouštění plůdku lososa obecného

Rok zarybnění	Velká Bělá	Chřibská Kamenice	Kamenice	Celkem povodí Kamenice
	10 000 ks	-	-	10 000 ks
1999	20 000 ks	-	-	20 000 ks
2000	-	-	71 600 ks	71 600 ks
2001	-	-	80 000 ks	80 000 ks
2002	-	13 300 ks	75 000 ks	88 300 ks
2003	-	13 500 ks	75 000 ks	88 500 ks
2004	-	10 000 ks	88 500 ks	98 500 ks
2005	-	44 920 ks	90 000 ks	134 920 ks
2006	-	39 000 ks	45 000 ks	84 000 ks
2007	-	-	80 000 ks	80 000 ks
Celkem	30 000 ks	120 720 ks	605 100 ks	755 820 ks

4.9 Myslivost

Zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti, byla svěřena Správě NP České Švýcarsko působnost na úseku státní správy myslivosti.

Posláním péče o zvěř na území národních parků je uchování a zlepšení přírodního prostředí, zejména pak jeho ochrana a obnova samořídících funkcí přírodních systémů, přímá ochrana volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Základním cílem je dosažení přírodní rovnováhy mezi zvěří a prostředím.

Obecné zásady:

- * důslednou ochranou a zlepšováním biotopů udržet ohrožené populace původních druhů zvěře (např. rys ostrovid, sokol stěhovavý),
- * zlepšováním stavu a ochranou biotopů vytvořit vhodné podmínky pro znovunavrácení některých druhů (tetřev hlušec, jeřábek lesní),
- * při jednoznačném preferování kvalitativních kritérií za účelem zlepšování genofondu spárkaté zvěře, cílevědomě redukovat přemnoženou zvěř na normované jarní kmenové stavy, které vycházejí ze zájmů a potřeb ochrany přírody,
- * postupně vyloučit nepůvodní druhy zvěře (např. muflon obecný, psík mývalovitý),
- * zajistit péči populacím původních druhů.

Historie myslivosti na území NP

Myslivost byla již od nepaměti velice atraktivní, a to jak pro tehdejší majitele panství, tak i pro samotný lesní personál. Zdejší hluboké lesy a členitý terén plně vyhovovaly zejména chovu zvěře jelení, vyskytovala se zde rovněž zvěř černá a v malé míře i zvěř srnčí. V hustých a těžko přístupných lesích se poměrně dobře dařilo tetřevům, jeřábkům a pomístně se zde vyskytoval také tetřevík. V polovině 17. století ve zdejších lesích ještě žili velcí predátoři, kteří společně s člověkem udržovali jelení zvěř v rovnováze s přírodním prostředím. Stavy zvěře byly nízké i z důvodů prošlé třicetileté války. Zvěř byla tehdy lovena téměř celoročně, především za účelem získání zvěřiny pro personál, dělnictvo a do režijních hospod, ale i na prodej.

V 2. polovině 18. století již začíná zájem o lovecké trofeje a s ním spojená snaha o navýšení početních stavů zvěře přichází zhruba o sto let později, kdy se vlivem chovatelských záměrů vrchnosti stavy, především jelení zvěře, zvedaly až na neúnosnou míru asi 100 ks na 1000 ha. Určitým utlumením dalšího nárůstu stavů zvěře byly opět světové války, a to především z důvodu nedostatku potřebného krmiva pro přikrmování. Pro zdárný chov zvěře byly na jednotlivých panstvích zřizovány obory, pro navýšení stavů tetřevů byla přísně chráněna tokaniště a staré borové porosty. Pro zpestření druhové skladby zvěře byli do zdejšího kraje vysazeni kamzíci a mufloni. Přírodní prostředí tak bylo enormně zatěžováno vysokými stavy zvěře a ani konec 2. světové války s sebou nepřinesl zájem o nastolení rovnováhy.

Současný stav

Rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti ze dne 21. 5. 2003 byla uznána vlastní honitba Správy NP s názvem NP České Švýcarsko.

Členění pozemků honitby NP České Švýcarsko

druh pozemku	výměra (ha)
lesní pozemky	7 240,6988
vodní plochy	25,6307
zastavěné plochy	0,5418
ostatní plochy	206,3855
orná půda	287,0418
zahrady	4,9109
louky	235,0317
celkem	8 000,2412

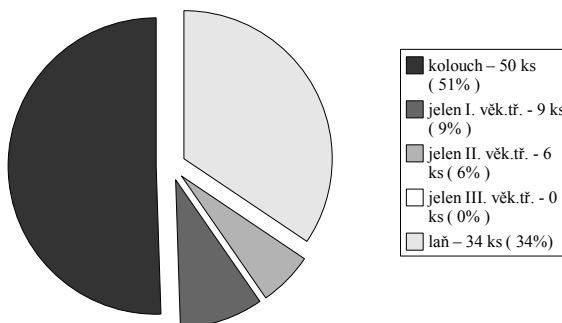
Rozsáhlé lesní komplexy zdejšího území poskytují útočiště jelení zvěři, její početní stavy se v současné době jeví jako limitující faktor při zdárné obnově druhové skladby lesních porostů. Zvěř černá se vyskytuje prakticky po celém území NP, pouze na skalních výchozech se vyskytuje jen sporadicky. Největší problém s černou zvěří nastává v nepravidelně se opakujících semenných letech dubu a buku, kdy jsou lesní porosty s dozrávajícími plody vystaveny obrovskému tlaku migrující černé zvěře z vnitrozemí. Podstatná část úrody žaludů a bukvic,

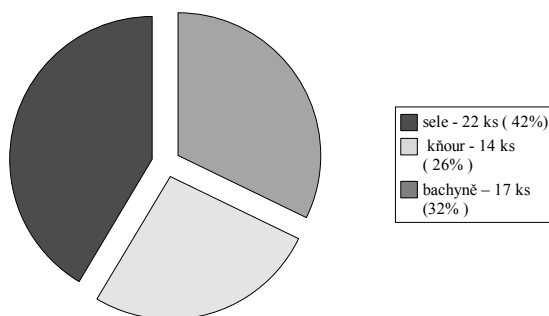
přikrmovací zařízení pro srnčí zvěř

tolik potřebných pro žádoucí přirozenou obnovu lesa, je tak divočáky zkonsumována bez pozitivního dopadu na les. Převážně v okrajových částech NP s příznivějšími podmínkami se vyskytuje zvěř srnčí, její stavy však z důvodu antropického ovlivnění (velké ztráty při sklizni píce a při střetu s motorovými vozidly, ztráty způsobené pytláčími psy) kolísají a nejsou na uspokojivé úrovni. V západní části území se nachází zbytková populace v minulosti nevhodně vysazeného muflona obecného, jedná se o zvěř nepůvodní a tato populace je postupně eliminována. V těsném sousedství NP se nachází lokalita Studený vrch, kam byl v minulosti vysazen kamzík horský, jeho populace je v dané oblasti poměrně silná. Vzhledem k této skutečnosti je i na území NP zaznamenáván sporadický výskyt tohoto druhu zvěře. V současné době kamzík nepředstavuje vážné nebezpečí pro lesní ekosystémy, jeho výskyt je však pečlivě monitorován.

Struktura lovu jelení zvěře v mysliveckém roce 2006 / 2007 v ks a %

Struktura lovu černé zvěře v mysliveckém roce 2006 / 2007 v ks a %

Přínějí plánu chovu a lovu spárkaté zvěře 2006/2007

3 HONITBA NP ČESKÉ ŠVÝCARSKO	Zvěř jelení			Zvěř kamzí			Zvěř mufloni			Zvěř srnčí			Divoká prasata																						
	jelení			kamzí			mufloni			srnčí			prasata																						
	věková třída			věková třída			věková třída			věková třída			věková prasata celkem																						
	I.	II.	III.	I.	II.	III.	I.	II.	III.	I.	II.	III.	smetá	prachyně	mufloni I.	mufloni II.	mufloni III.	mufloni celkem																	
16	13	7	36	36	17	89						24	12	17	50	50	28	128	3	5	3	11	11	7	29										
13	11	5	29	29	14	72						14	8	13	35	35	21	91	2	4	2	8	8	5	21										
43	19	3	65	91	44	200						6	3	2	11	14	7	32	19	20	7	46	53	29	128	10	5	2	17	21	57	95			
2	-	-	2	4	4	10						0	-	-	0	11	5	16													0				
41	19	3	63	87	40	190						6	3	2	11	14	7	32	19	20	7	46	42	24	112	10	5	2	17	21	57	95			
0												-50																				-25			
Mirage *																																			
Mirage																																			
Po migraci	41	19	3	63	87	40	190					3	1	1	5	7	4	16																	
Očekávaný přírůstek												0,8																							
Přesuny *	20	14	5	39	20	61	120					1	1	1	2	6	12	8	9	12	34														
Přesuny	14	5	19	40	59							1	1	1	8	9																			
Letní sávk. pěst. lovm	47	28	8	83	107	61	251					3	2	2	7	9	22	23	19	16	58	54	34	146	25	6	3	34	38	56	128				
Konečný plán lovu	31	15	1	47	71	44	162					3	2	2	7	9	6	22	2	7	1	10	4	6	20	22	1	0	23	27	49	99			
Škutečný lov	9	6	0	15	34	50	99					1	0	0	1	7	3	11	2	3	0	5	9	6	20										

4.10 Zhodnocení stížností, oznámení a petic za rok 2007

V roce 2007 obdržela Správa NP České Švýcarsko 6 stížností.

Stížnost č. 1 ze dne 21. 3. 2007 zapsána pod č.j. SNPCS 01018/2007 – ve věci angažování zaměstnanců NP při pořádání semináře „100 let kamzika na Českokamenicku“. Stěžovatel požadoval vysvětlení rozdílné částky vložného, vysvětlení angažmá zaměstnanců při pořádání semináře a vysvětlení postoje Správy NP k chovu geograficky nepůvodních druhů. Odpovězeno bylo dne 26. 3. 2007 ředitelem správy NP, v odpovědi bylo podáno vysvětlení. Vzhledem k tomu, že nebylo zjištěno žádné pochybení či protiprávní jednání zaměstnanců NP, byla stížnost shledána nedůvodnou a nebyla přijata žádná nápravná opatření.

Stížnost č. 2 ze dne 27. 3. 2007 zapsána pod č.j. SNPCS 01071/2007 – ve věci spolupráce Správy NP České Švýcarsko s Českomoravskou mysliveckou jednotou při pořádání semináře „100 let kamzika na Českokamenicku“. Stěžovatel (stejná osoba jako u stížnosti č. 1) označil spolupráci Správy NP s ČMMJ za nevhodnou s ohledem na poslání NP. Odpovězeno bylo dne 18. 4. 2007 ředitelem odboru státní správy a péče o NP, v odpovědi bylo podáno vysvětlení, že spolupráce s ČMMJ je naopak správná a umožňuje prosazovat zájmy ochrany přírody na poli myslivosti. Stížnost byla shledána nedůvodnou a nebyla přijata žádná nápravná opatření.

Stížnost č. 3 ze dne 16. 4. 2007 zapsána pod č.j. SNPCS 01333/2007 – ve věci zařizování osobních záležitostí zaměstnanců NP v pracovní době. Anonymní stěžovatel poukázal na zneužívání služebního vozidla k soukromým účelům v pracovní době a na bezplatný odběr zvěřiny. Šetřením bylo zjištěno a potvrzeno porušení směrnice o autoprovozu zaměstnancem NP, který porušil vnitřní předpis a byl mu uložen finanční postih. Stížnost byla v této části shledána důvodnou a byla přijata nápravná opatření (opakované seznámení zaměstnance NP se směrnicí o autoprovozu). V části bezplatného odběru zvěřiny byla stížnost shledána nedůvodnou a nápravná opatření nebyla přijímána.

Stížnost č. 4 (ostatní podání) ze dne 23. 4. 2007 zapsána pod č.j. SNPCS 01459/2007 – ve věci nepovolené stavby na pozemku p.č. 211/6 v k.ú. Mezná u Hřenska na území NP. Stěžovatel podal ústní podání a požadoval prošetření nepovolené stavby na jeho pozemku, provedené bez jeho souhlasu. Odpovězeno bylo dne 23. 5. 2007 ředitelem odboru státní správy a péče o NP s tím, že Správa NP České Švýcarsko po projednání celé záležitosti s obcí Hřensko nedokázala nalézt investora stavebních prací a tudíž doporučila stěžovateli obrátit se na Policii ČR, protože Správa NP není oprávněna řešit majetkové spory. Stížnost byla odložena do okamžiku zjištění investora stavby.

Stížnost č. 5 ze dne 12. 9. 2007 zapsána pod č.j. SNPCS 03595/2007 – ve věci provedení vyúčtování samovýroby dřeva zaměstnancem NP. Stěžovatel rozporoval načítanou částku za provedenou samovýrobu palivového dřeva. Odpovězeno bylo dne 8. 10. 2007 ředitelem odboru státní správy a péče o NP, v odpovědi byla vyjádřena omluva za nesprávný postup při účtování samovýroby zaměstnancem

NP. Po prošetření celé záležitosti byla stěžovateli vrácena neoprávněně naučtovaná částka. Stížnost byla shledána důvodnou a byla přijata nápravná opatření (kontrola všech samovýrob, aktualizace metodického pokynu k samovýrobám).

Stížnost č. 6 ze dne 31. 10. 2007 zapsána pod č.j. SNPCS 04391/2007 – ve věci nemožnosti navázání kontaktu se Správou NP pro projednání nehody na účelové komunikaci Saula - Tokáň. Stěžovatel požadoval náhradu pneumatiky, kterou si prorazil na účelové komunikaci Saula – Tokáň a poukázal na nemožnost navázání kontaktu se Správou NP pro vyřešení svého požadavku. Odpovězeno bylo dne 2. 11. 2007 hlavním referentem státní správy a kontroly, v odpovědi byl vyjádřen postoj Správy NP České Švýcarsko ke vzniklé situaci v tom smyslu, že Správa NP nenese odpovědnost za proraženou pneumatiku. Zmiňovaná komunikace je účelovou komunikací a ze zákona je na ní vjezd zakázán. Nositelé výjimky z tohoto zákona (stěžovatele lze jako hosta penzionu Na Tokáni považovat za nositele výjimky) mají povinnost dodržovat maximální povolenou rychlost 40 km/h a při dodržení této povinnosti by dle názoru Správy NP nedošlo k proražení pneumatiky. Současně byl stěžovateli předložen seznam zaměstnanců NP, kteří byli přítomni v budově Správy NP v okamžiku kdy se dožadoval přijetí a dle jeho slov nebyl nikdo přítomen. Stížnost byla shledána nedůvodnou a nebyla přijata žádná nápravná opatření.

V roce 2007 neobdržela Správa NP České Švýcarsko žádnou petici.

4.11 Výjimky ze zákazů udělené Vládou ČR

i na archeologický výzkum je třeba výjimky ...

V souladu s ustanovením § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny uděluje vláda výjimky ze zákazů ve zvláště chráněných územích. V případě národních parků se jedná o výjimky ze zákazů stanovených § 16 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2007 byly vládou na území NP České Švýcarsko uděleny následující výjimky:

č. usnesení	nositel výjimky	výjimka ze zákazu	za jakým účelem
256/2007	Preciosa – Lustry, a.s.	pořádat a organizovat hromadné turistické akce	pořádání dálkového pochodu „Za kvetoucí měsíčníci“
417/2007	JUNÁK – Svaz skautů a skautek ČR	tábořit na území NP a vjíždět a setrvávat motorovými vozidly mimo silnice a místní komunikace	skautský tábor u Dolského mlýna
555/2007	Jan Prousek	vjíždět a setrvávat motorovými vozidly mimo silnice a místní komunikace	zásobování rekr. objektů v lokalitě „Na Tokání“
594/2007	Jiří Pavlík	pořádat a organizovat hromadné turistické akce a vjíždět a setrvávat motorovými vozidly mimo silnice a místní komunikace	pořádání turistické akce „Skalními hrádky Labských pískovců“
969/2007	CL-NET	vjíždět a setrvávat motorovými vozidly mimo silnice a místní komunikace	údržba zařízení pro objekt Sokolí hnízdo u Pravčické brány
1024/2007	PAAL spol. s r.o.	vjíždět a setrvávat motorovými vozidly mimo silnice a místní komunikace	provoz restaurace Sokolí hnízdo u Pravčické brány
1074/2007	Policie ČR – Správa Svě kraje	vjíždět a setrvávat motorovými vozidly mimo silnice a místní komunikace	provoz rekreačního objektu v lokalitě „Na Tokání“
1335/2007	Herbert Thiel	vstupovat na území I. zóny NP mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody	fotografování
1360/2007	České Švýcarsko o.p.s.	pořádat a organizovat hromadné turistické akce	organizování poznávacích skupinových vycházek s pracovníky regionální turistiky

Výjimka udělená usnesením 1335/2007 byla žadateli povolena i přes nesouhlasné stanovisko Správy NP.

5. Výzkum a ochrana přírody

5.1 Odborné projekty řešené Správou NP

Bryologický a lichenologický průzkum

Bryologický průzkum na území NP v roce 2007 probíhal, vzhledem ke zpracování plánu péče o národní park, jen namátkově a nesl se ve stejném duchu jako v minulých sezónách. Průzkum byl zaměřen především na mapování epifytických druhů mechorostů a lišejníků citlivých ke znečištění ovzduší - mechy rodů šurpek (*Orthotrichum*), kadeřavec (*Ulot*) a lišejníky rodů provazovka (*Usnea*) a větvičnik (*Evernia*). Dále mapování výskytu invazního druhu křivonožky vehnuté (*Campylopus introflexus*) a vlastní bryologický průzkum plochy spáleniště u Jetřichovic, kde hlavně v jarních měsících tvořily mechorosty dominantní složku tamějších rostlinných společenstev.

Geologický a geomorfologický průzkum území NP České Švýcarsko byl přednostně zaměřen na problematiku stability skalních masivů a prevenci přírodních rizik. V roce 2007 zahrnoval zejména inženýrsko-geologickou rajonizaci, průzkum skalních svahů a mapování rizikových skalních objektů (včetně částečné terénní revize starých údajů), dále studium vývoje skalních svahů, recentních geodynamických procesů a faktorů jejich vzniku, výzkum zvětrávání a degradace pískovcových hornin.

Pozornost byla věnována také tělesu Pravčické brány a skalním masivům na ploše požářiště Havraní vrch u Jetřichovic, kde v rámci komplexního managementu probíhá několik odborných projektů.

Správa NP České Švýcarsko se v roce 2007 stala příjemcem grantu „**Komplexní monitoring stavu přírodního prostředí v NP České Švýcarsko**“ v celkové částce **12 700 000,- Kč**. Projekt bude financován z Finančních mechanismů EHP/Norsko (tzv. Norské projekty) a **bude realizován v letech 2008 - 2010**. V rámci uvedeného komplexního projektu budou zpracována následující témata:

I. Oblast geologie, geochemie, hydrologie a hydrogeologie:

- 1) *Geochemický monitoring srážkových vod*
- 2) *Geochemický monitoring průsakových vod*
- 3) *Geochemický monitoring povrchových vod*
- 4) *Geochemický monitoring podzemních vod*

II. Oblast geodynamických a klimatických jevů:

- 1) *Monitoring geodynamických jevů na území NP České Švýcarsko*
- 2) *Hydrometeorologický monitoring*

III. Oblast biologie

- 1) *Monitoring ohrožených druhů rostlin a živočichů NP České Švýcarsko*
- 2) *Monitoring lesních ekosystémů NP České Švýcarsko*
- 3) *Monitoring biodiverzity inverzních roklí Národního parku České Švýcarsko: její vazby na geodiverzitu a mikroklima, ochrana a management*
- 4) *Monitoring migračních tahů spárkaté zvěře (jelen lesní, prase divoké)*

IV. Oblast turistického ruchu

- 1) *Monitoring návštěvnosti území NP a oblastí se zvýšeným turistickým ruchem*

5.2 Monitoring

V roce 2007 pokračoval **pravidelný kontrolní monitoring skal**, který je v NP České Švýcarsko využíván jako prostředek k přírodě šetrnému zajištění bezpečnosti před řícením pískovcových skalních stěn či jejich součástí. Pohyby vybraných skalních objektů v rajonech s vysokým rizikem ohrožení svahovými pohyby (zejména skalním řícením) jsou již od roce 2002 pravidelně monitorovány pracovníky oddělení geologie - skalní četa. Data získaná z kontrolního sledování potenciálně nestabilních objektů umožňují s předstihem rozpoznat nástup závěrečné fáze přípravy skalního řícení. Rovněž poskytují možnost přímo ověřit způsoby porušování pískovce a lépe odhadnout poměry v nepřístupném skalním masivu a následně navrhnout preventivní opatření i eventuální zabezpečení rizikových skalních útvarů. Koncem roce 2007 bylo evidováno 248 nebezpečných skal (tj. 365 míst), které jsou každých 14 dnů sledovány s využitím ručního (dilatometrického) měření (výčet všech typů kontrolního sledování skalních masivů je uveden v kap. 5.3). V rámci revize a kontroly zmapování skalních svahů byly na přelomu roku 2007 – 2008 osazovány monitoringem další možné rizikové skalní objekty.

V průběhu roku pokračoval rovněž bezpečnostní monitoring v rámci projektu T11019504 s využitím automatického systému s dálkovým přenosem dat (těleso Pravčické brány, sesuvný svah Unimex v obci Hřensko).

V roce 2007 byla na území Národního parku České Švýcarsko okroužkována **mláďata čápa černého ve dvou hnízdech ze třech nalezených**. Mláďata ve hnízdě na Dravčích stěnách (Doubicko) nebyla kroužkována, neboť zde byla prováděna filmová dokumentace průběhu hnízdění.

Přehled okroužkovaných mláďat čápů černých za rok 2007:

a) Mezní Louka - Mlýnská rokle, kroužkováno 8. 6. 2007, celkem 4 mláďata na hnízdě:

- B - 24188, 6159
- B - 24189, 61TL
- B - 24190, 61TM
- B - 24191, 61TN

samice čápa černého s mláďaty

b) Hřensko, nové hnízdo, kroužkováno 21. 6. 2007, celkem 3 mláďata na hnízdě:

- B - 24192, 61TP
- B - 24193, 61TR
- B - 24194, 61TT

V roce 2007 bylo zaznamenáno **pět hnízdíšť sokola stěhovavého**. Mláďata sokola nebyla kroužkována z důvodu neobnovení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněného druhu. V roce 2007 bylo celkem vyvedeno šest mlád'at.

V tomto roce bylo obsazené jedno hnízdo výrem velkým, bohužel přerušil hnízdění a mláďata nebyla vyvedena.

Pokračoval také projekt „**Monitoring migrace jelení zvěře na území NP**“. Telemetricky a pomocí GPS byl sledován pohyb a aktivita dvou jelenů. Po získání většího množství dat daného dobou trvání monitoringu budou vyhodnoceny domovské okrsky, vzdálenosti migrace a aktivita v jednotlivých ročních obdobích.

V roce 2007 započal VÚKOZ, pobočka ekologie lesa v Brně pracovat na výzkumném projektu „**Obnova lesního ekosystému zničeného požárem v NP ČŠ**“. V rámci tohoto výzkumu byla vytvořena pravidelná čtvercová síť trvalých ploch přibližně na ploše 13 ha. Plochy jsou v terénu z části zaměřovány pomocí navigační funkce Field-Mapu a zčásti jednoduchým zařazováním výtyček do přímky a odměřováním přepočtených šikmých vzdáleností. Na celé ploše byly odebrány půdní vzorky.

5.3 Činnost oddělení geologie - skalní četa

Hlavním a nejdůležitějším úkolem pracovníků oddělení geologie a skalní čety je soustavný monitoring nestabilních skalních objektů na území NP České Švýcarsko.

Typy monitoringu v roce 2007:

- x dilatometrické měření,
- x extenzometrické pásmo,
- x tiltmetr /měření náklonu/,
- x automatické měření pohybů s odečítáním dat,
- x automatické měření pohybů s dálkovým přenosem dat,
- x automatické měření teploty tělesa Pravčické brány,
- x měření zvětrávání povrchu pískovců,
- x sledování skalních objektů na území zasaženém požárem v Jetřichovicích.

Většina měření se provádí pravidelně v intervalu 14-ti dnů. Měření míry zvětrávání se sleduje na vybraných lokalitách 2x ročně a vizuální kontroly požářiště probíhají 1x za týden. Výsledky monitoringu pravidelně posuzuje a vyhodnocuje geolog Správy NP. V loňském roce se dále pokračovalo v mapování dalších rizikových skalních objektů, především v úseku bývalého celního pásma ve Hřensku.

Nedílnou součástí pracovní náplně skalní čety jsou sanační práce menšího rozsahu, vyřezávání nebezpečných stromů, sběr šišek a semen a další výškové práce. V průběhu roku 2007 provedli „skaláci“ třináct akcí, ve kterých se jednalo většinou o pokácení nebezpečných stromů ohrožujících bezpečnost návštěvníků NP. Jako příklad můžeme uvést kácení stromů nad přehradou Obere Schleuse

v měsíci březnu. V září skalní četa sanovala svah nad hotelem Hawel ve Hřensku. Téhož měsíce probíhal sběr jedlových šišek a v říjnu následoval sběr semen javoru a lípy. V samotném závěru roku započaly přípravné práce na sanaci skalního bloku v Soorgrundu, který ohrožoval turistickou stezku do Divoké soutěsky.

V únoru členové skalní čety absolvovali školení výškových prací a pravidelné každoroční doškolení pro výškové práce.

Oddělení se podílelo i na akcích pro mládež. Pro ZŠ v Krásné Lípě uspořádalo výcvik lezení na umělé stěně v měsících květen a červenec.

sběr jedlových šišek u Obere Schleuse

5.4 Spolupráce na dalších projektech

- ✓ **Floristické mapování území CHKO Labské pískovce a NP České Švýcarsko.**

Pokračování dlouhodobého výzkumu od roku 1992. H. Härtel za Správu NP České Švýcarsko, P. Bauer za Správu CHKO Labské pískovce.

- ✓ **Spolupráce na projektu Černý a červený seznam květeny severních Čech.** Řídí doc. Kubát (UJEP Ústí n. L.), za Správu NP spolupracuje H. Härtel.

- ✓ **Algologický průzkum NP České Švýcarsko (in Pažoutová 2007)**

Algologický průzkum byl zaměřen na sběr „řasových“ nárostů ze skalních stěn (pískovec, čedič) a z polštářů mechorostů porůstajících tyto skalní stěny.

V rámci výzkumu bylo objeveno 6 druhů sinic, které představují nové druhy pro NP České Švýcarsko. K zajímavým nálezům patří rovněž druhy *Audouinella chalybea* a *Lemanea fluviatilis*, které se podařilo ověřit na lokalitách, z nichž byly publikovány již z konce 80. let 19. století!

Za Správu NP spolupracuje I. Marková.

✓ **Lichenologický průzkum v NP České Švýcarsko** (in Svoboda et al. 2007)

Lichenologický průzkum byl v roce 2007 přednostně zaměřen na průzkum lichenoflóry vybraných lesních (reliktní bory) a skalních ekosystémů a ekosystémů inverzních roklí. K nejvýznamnějším nálezům loňské sezóny patří druhy zařazené v předběžném červeném seznamu lišejníků NP České Švýcarsko, a to dutohlávky *Cladonia grayi*, *C. portentosa* a *C. subcervicornis*, poslední dva jmenované druhy patří k subatlantským prvkům naší lichenoflóry. Významným nálezem je rovněž objevení větvičniku slivového (*Evernia prunastri*), což je epifytický druh citlivý ke znečištění ovzduší, stále častější nálezy mladých provazovek patří pravděpodobně k druhům *Usnea hirta* a *U. filipendula*.

Za Správu NP spolupracuje I. Marková.

✓ **Mykologický průzkum v NP České Švýcarsko** (in Antonín et Vágner 2007; Holec 2007)

Mykologický průzkum byl letos zaměřen na výzkum vybraných lesních ekosystémů (květnaté a kyselé bučiny, reliktní bory), inverzních roklí a rovněž na plochu spáleniště u Jetřichovic. V rámci mykologického průzkumu byla nalezena řada vzácných druhů hub zařazených v Červeném seznamu hub ČR, v bučinách se jednalo o druhy pavučinec načervenalý nevroubený (*Cortinarius purpurascens* var. *largusoides*), korálovec ježatý (*Hericium erinaceus*), šťavnatka rezavějící (*Hygrophorus discoxanthus*), šťavnatka básnická (*H. poetarum*), ryzec rudohrdlý (*Lactarius rubrocinctus*), helmovka dvojvonná (*Mycena diosma*), štitovka lemovaná (*Pluteus luctuosus*), holubinka sluneční (*Russula solaris*), v inverzních roklí jsou to druhy mecháček hladký (*Cyphellostereum laeve*), kalichovka leptoniová (*Omphalina epichysium*), žilnatka bledá (*Phlebia centrifuga*), v reliktních borech druh hřib borový (*Boletus pinophilus*), šťavnatka slizoprstenná (*Hygrophorus gliocyclus*), na ploše spáleniště pak antrakofilní druh liškovec spáleništní (*Faerberia carbonaria*). Ze zvláště chráněných druhů (vyhl. 395/1992 Sb.) byl nalezen druh bolinka černohnědá (*Camarops tubulina*).

Za Správu NP spolupracuje I. Marková.

✓ **Entomologický průzkum vybraných skupin hmyzu na území NP České Švýcarsko** (Macek J., Ježek J., Chvojka P., 2007)

Projekt pokračoval výzkumem společenstev chrostíků (*Trichoptera*) a vybraných skupin dvoukřídlého (*Diptera*) a blanokřídlého (*Hymenoptera*) hmyzu. Na území NP ČŠ bylo umístěno 5 odchytových bodů (tzv. Malaiseho pastí) na

vybraných významných lokalitách (Růžovský vrch, Ponova louka, Zadní Jetřichovice, Mlýny, Brtnický most).

V předložené závěrečné zprávě je uvedeno zhodnocení každé lokality co do počtu a významu zjištěných druhů, dále jsou zde komentovány všechny faunisticky a ochránářsky významné nálezy.

Za Správu NP spolupracuje M. Trýzna.

- ✓ Projekt T11019504/ grant AVČR: **Integrovaný informační systém pro monitoring, analýzy a predikce dynamiky deformací v geosystémech** (Geotools, Správa NP ČS jako spoluředitel), doba trvání výzkumu: 2005 – 2008.

V roce 2007 pokračoval kontrolní monitoring skal s využitím automatického systému s dálkovým přenosem dat na dvou místech v NP (na lokalitě Pravčická brána a na sesuvném svahu „Unimex“ v obci Hřensko). Dílčí výsledky projektu byly průběžně zveřejňovány na odborných seminářích, konferencích či publikovány v tisku.

Za Správu NP spolupracuje Z. Vařilová.

5.5 Spolupráce s vědeckými ústavy, vysokými školami, středními školami a dalšími odbornými pracovišti

Správa NP spolupracuje zejména s:

Přírodovědeckou fakultou UK Praha, Botanickým ústavem AV ČR v Průhoncích a Třeboni, Národním muzeem v Praze, Geologickým ústavem AV ČR v Praze, Českou geologickou službou v Praze, Výzkumným ústavem lesního hospodářství a myslivosti v Praze Strnadlech, Entomologickým ústavem AV v Českých Budějovicích, AOPK Praha, AOPK Ústí nad Labem, AOPK Brno, Okresním vlastivědným muzeem v Litoměřicích, Okresním muzeem v České Lípě, Okresním muzeem v Mostě, Oblastním muzeem Děčín, Moravským zemským muzeem v Brně, MU v Brně, Muzeem města Ústí nad Labem, Ústavem biologie obratlovců AV ČR Brno, ČEU v Praze, Správou Národního parku Saské Švýcarsko (Nationalparkverwaltung Sächsische Schweiz), Správou CHKO Labské pískovce, Schola Humanitas v Litvínově, Správou CHKO České středohoří, Správou CHKO Lužické hory, Správou CHKO Blaník, Ústavem půdní biologie ČAV v Českých Budějovicích, Českou zemědělskou univerzitou v Praze, FŽP ÚJEP v Ústí nad Labem, Správami Národních parků Krkonoše, Podjízí a Šumava, Českou společností ornitologickou, Českou společností entomologickou, Národním památkovým ústavem v Praze, s Technische Universität Dresden, Komenského univerzitou v Bratislavě, Queen's University Belfast, Walter-Meusel-Stiftung & Arktisch-Alpiner Garten Chemnitz a s dalšími institucemi.

Spolupráce s vysokými školami - přehled zpracovávaných odborných prací v roce 2007:

- ✓ Tereza Konvalinková, diplomová práce: „**Diversita a ekologie bylinných askomycetů v NP České Švýcarsko**“. Předběžný termín dokončení 2009. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Katedra botaniky.
- ✓ Marie Pažoutová, diplomová práce: „**Ekologie nárostových společenstev pískovcových skalních stěn v NP České Švýcarsko**“. Předběžný termín dokončení 2009. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Katedra botaniky.
- ✓ Hana Rejnová, absolventská práce: „**Zaměření a návrh způsobu konzervace Dolského mlýna**“. VOŠ při SPŠ stavební Děčín, obor péče o krajinu.
- ✓ Jakub Polák, absolventská práce: „**Zaměření vodních děl u Dolského mlýna, návrh postupu obnovy**“. VOŠ při SPŠ stavební Děčín, obor péče o krajinu.

Přehled obhájených diplomových prací v roce 2007:

- ✓ Martina Pichrtová, bakalářská práce: „**Vliv faktorů prostředí na morfologickou variabilitu křemičitých struktur chrysomonád (Synurophyceae)**“. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Katedra botaniky.

Bakalářská práce shrnuje současné znalosti o vlivu faktorů prostředí na morfologickou variabilitu křemičitých struktur chrysomonád (zlatívek) a hodnotí přínos geometrické morfometrie pro analýzu tvaru těchto struktur. Výzkum probíhal celkem na 4 lokalitách (vodní plochy mezi Hřenskem a Mezní Loukou). Celkem zde bylo nalezeno 14 druhů křemičitých chrysomonád, z nichž taxon *Mallomonas striata* var. *serrata* zde byl objeven jako nový taxon pro ČR. Vedle zlatívek byly v odebraných vzorcích determinovány i ostatní přítomné druhy řas, z nichž nejzajímavější nález představuje vzácný druh *Euglena gymnodinoides* (rybník na Suché Bělé). Experimentální část bakalářské práce se zabývá charakteristikou tvarové dynamiky křemičitých šupin u vybraných zástupců rodu *Mallomonas* pomocí metod geometrické morfometrie.

- ✓ Jana Veselá, diplomová práce: „**Sinice a řasy malých vodních toků NP České Švýcarsko**“. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Katedra botaniky.

Diplomová práce se zabývá ekologií a rozšířením bentických sinic a řas malých vodních toků v Českém Švýcarsku (Labských pískovcích). Výzkum probíhal na celkem 15 drobných potocích v rámci celého území Národního parku České Švýcarsko a na vybraných potocích v CHKO Labské pískovce. Celkem zde

bylo nalezeno přes 300 taxonů sinic a řas, z nichž 2 taxony jsou novými druhy pro ČR. Výzkumem bylo zjištěno, že jednotlivé malé vodní toky mají charakteristická společenstva sinic a řas, jejichž druhové složení je významně ovlivněno geologickým podložím a pH. Bližší lokality si nejsou svým druhovým složením podobnější než vzdálenější. V rámci dlouhodobého studia potoku Suchá Bělá bylo zjištěno, že druhové složení bentických společenstev sinic a řas se mění v delším časovém úseku. Vzdálenost odběrových míst od pramene významně ovlivňuje druhové složení. Jednotlivé mikrobiotopy (sedimenty dna, kameny, balvany, tlející dřevo, polštářky mechorostů) mají specifické druhové složení v prostoru i čase.

- ✓ Jakub Miřijovský, diplomová práce: **„Hodnocení podmínek využitelnosti systému GPS jako zdroje geografických dat v NP České Švýcarsko“**. Ostravská univerzita v Ostravě, Přírodovědecká fakulta, Katedra fyzické geografie a geologie.

Práce pojednává o měřické kampani vedené za účelem testování kvality měření v systému GPS pomocí technického vybavení Trimble GeoExplorer GeoXH. Na vybraných lokalitách, reprezentujících polohy měření vzhledem k základním typům reliéfu, byly provedeny dvě etapy měření. Testován byl vliv předpovědi kvality měření získané na základě softwarového plánovače měření, jenž zohlednil výpočet změny rozestavení družic systému GPS NAVSTAR a modelování observačních podmínek, jejichž parametry byly získány terénním šetřením. Výsledky byly vyhodnoceny statistickými metodami. Práce má celkově experimentální charakter a na základě dosažených výsledků stanovuje základní doporučení pro další měření.

- ✓ Jan Votrubec, diplomová práce: **„Reliéf povodí Červeného potoka v Jetřichovických stěnách (NP České Švýcarsko)“**, Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Katedra fyzické geografie a geoekologie.

Práce si kladla za cíl vytvořit celkovou geomorfologickou charakteristiku povodí Červeného potoka v Jetřichovických stěnách, které bylo zvoleno jako modelové území členitého pískovcového reliéfu NP České Švýcarsko. Byl proveden komplexní geomorfologický průzkum území, zpracována geomorfologická analýza včetně systematického přehledu a dokumentace přítomných skalních forem a tvarů. Hlavním výstupem detailního geomorfologického mapování je mapa v měřítku 1 : 5 000 (vytvořená rovněž v digitalizované podobě jako součást mapových podkladů v GIS).

Studentské odborné praxe na Správě SNP ČŠ v roce 2007:

- ✓ VOŠ a SPŠ stavební Děčín, duben: **odborná souvislá praxe studentů, konzervace areálu Dolský mlýn**

5.6 NATURA 2000

V roce 2007 získala evropsky významná lokalita (EVL) České Švýcarsko dva nové předměty ochrany, jsou jimi druhy: mihule potoční (*Lampetra planeri*) a kapradina vláskatec tajemný (*Trichomanes speciosum*). Tyto předměty ochrany byly doplněny AOPK ČR, která je garantem vytváření soustavy Natura 2000 v České republice, na základě požadavků Evropské komise, jež vyplynuly z biogeografického semináře uspořádaného v roce 2006 (viz Ročenka 2006).

Na podzim (5. 9. 2007) proběhlo na území EVL České Švýcarsko terénní šetření pracovníků AOPK ČR a dalších odborníků zabývajících se studiem typů přírodních stanovišť. Terénní šetření mělo za úkol vyjasnit si problematiku rozšíření tzv. lišejníkových borů (91T0) v České republice a potvrdit nebo vyvrátit jejich výskyt na území EVL České Švýcarsko. Na základě terénního šetření bylo konstatováno, že tato jednotka, tak jak je pojatá v Evropském katalogu biotopů, se v EVL České Švýcarsko nevyskytuje, resp. může zde být velmi maloplošně zastoupena na skalních hranách. Ze zjištění vyplývá, že EVL České Švýcarsko přijde o jeden chráněný typ přírodního stanoviště.

V současnosti jsou tedy v rámci EVL České Švýcarsko chráněny celkem 4 evropsky významné druhy a 10 evropsky významných typů přírodních stanovišť. Jsou to rostlina vláskatec tajemný (*Trichomanes speciosum*), živočichové vydra říční (*Lutra lutra*), losos obecný (*Salmo salar*) a mihule potoční (*Lampetra planeri*) a zatím 10 typů přírodních stanovišť (vodní vegetace nížinných až horských toků, vřesoviště, extenzivně obhospodařované ovsíkové louky, vegetace skalnatých svahů, jeskyně nepřístupné veřejnosti, kyselé bučiny, květnaté bučiny, suťové lesy, lišejníkové bory, podmáčené smrčiny). Jinak se v rámci EVL České Švýcarsko nic

ilustrační foto - stará modřínová šiška ...

nemění, hranice zůstávají, režim ochrany je shodný s ochrannými podmínkami NP České Švýcarsko, CHKO Labské pískovce a Lužické hory.

Podrobnější informace o soustavě Natura 2000 v ČR naleznete na webové adrese: <http://www.nature.cz/natura2000-design3/hp.php>

Předměty ochrany EVL České Švýcarsko

Typy přírodních stanovišť:

3260 – Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*

4030 – Evropská suchá vřesoviště

6510 – Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*)

8220 – Chasmoftytická vegetace silikátových skalnatých svahů

8310 – Jeskyně nepřístupné veřejnosti

9110 – Bučiny asociace *Luzulo-Fagetum*

9130 – Bučiny asociace *Asperulo-Fagetum*

9180* – Lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklích (* = prioritní stanoviště)

91T0 – Středoevropské lišejníkové bory

9410 – Acidofilní smrčiny (*Vaccinio-Piceetea*)

Druhy:

Živočiškové: vydra říční (*Lutra lutra*), losos obecný (*Salmo salar*), mihule potoční (*Lampetra planeri*)

Rostliny: Vlákatec tajemný (*Trichomanes speciosum*)

5.7 Entomologický klub při Labských pískovcích

Entomologický klub pracuje aktivně již devátým rokem a sdružuje entomology z řad amatérů i profesionálů. Sdružení má v současné době již 30 členů, v rámci jeho činnosti jsou vydávány Listy entomologického klubu při Labských pískovcích. V roce 2007 vyšlo již osmé číslo. Zájem členů se soustřeďuje zejména na faunistické průzkumy motýlů, brouků a rovnokřídlého hmyzu.

Ve dnech 23. - 24. června 2007 proběhly již třetí Entomologické dny klubu, v rámci kterých byly navštíveny vybrané významné lokality, zejména meandry Chřibské Kamenice a Kyjovské údolí. I přes poměrně nepříznivé počasí se terénních exkurzí zúčastnilo 13 zoologů.

Jedenácté setkání klubu se uskutečnilo 17. 11. 2007 v Děčíně. Členové se navzájem informovali o výsledcích svých pozorování a diskutovali o nejruznějších problémech souvisejících s entomologickou činností. Listopadové setkání bylo doplněno přednáškou Víta Ryjáčka o zdařilé entomologické cestě po Maroku a Petra Baňáře o ploštících.

6. Péče o les

6.1 Organizace

Péče o les na území NP je zajišťována prostřednictvím jedné lesní správy, která sídlí v Jetřichovicích. Počet jednotlivých revírů v rámci lesní správy je deset a průměrná výměra revíru činí přibližně 760 ha.

Pěstební, těžební a ostatní lesnické činnosti jsou prováděny prostřednictvím živnostníků a malých firem, jejich počet není pevně stanoven a pohybuje se v průměru kolem 100 osob. Ve většině případů se jedná o úzce specializované pracovníky, kteří zde pod přísným dohledem revírníků provádějí lesnické zásahy, směřující k postupnému dosažení přírodě blízkých lesních ekosystémů. Odbyt vytěžené a řádně sortimentované dřevní hmoty je realizován na odvozním místě přímo odběratelům.

Od 1. 1. 2007 je péče o les prováděna na základě nového lesního hospodářského plánu, vypracovaného a schváleného pro LHC Národní park České Švýcarsko, s platností na období 1. 1. 2007 – 31. 12. 2016.

LHC	lesní půdní fond vlastní – celkem (ha)	porostní půda (ha)	ostatní (ha)
České Švýcarsko	7 662,89	7 499,96	162,93

revír	přibližná výměra (ha)
1 - Růžák	814
2 - Mezná	663
3 - Pravčická brána	938
4 - Mlýny	951
5 - Zadní Jetřichovice	680
6 - Konírny	841
7 - Goliště	569
8 - Rynartice	486
9 - Doubice	829
10 - Zadní Doubice	892
C E L K E M	7 663

6.2 Stav lesních porostů

Většina zdejších lesů byla po staletí hospodářsky využívána, přes značnou nepřístupnost terénu bylo vytěžené dřevo dopravováno pomocí potahů a smyků k vodním tokům a dále plaveno. Přírodě blízké lesy dnes pokrývají jen kolem 20 % výměry NP, a to na místech, odkud byla doprava dřeva i v minulosti nerentabilní, zejména na skalách a v nepřístupných roklích. Největších změn doznaly lesy NP

během posledních 250-ti let, kdy byla skladba lesů hospodařením výrazně pozměněna. Faktorem, který zde významně ovlivnil skladbu lesů, byla mnišková kalamita v letech 1920 – 1924, kdy došlo k likvidaci většiny smrkových porostů žírem bekyně mnišky. Rozsáhlé kalamitní holiny byly zalesněny většinou opět smrkem, často neznámé provenience. Výsledkem jsou dnešní stejnověkové smrkové monokultury ve věku přibližně 80-ti let, které zde zaujímají plochu přes 1800 ha. Lesní porosty byly většinou založeny jako hospodářský les zaměřený na produkci dřeva. Z důvodu dosažení vysoké produkce dřevní hmoty byly do zdejších porostů zaváděny i některé introdukované dřeviny, zejména borovice vejmutovka, modřín, dub červený a douglaska tisolistá. Největší nebezpečí v tomto směru představuje nepochybně borovice vejmutovka. Tento severoamerický druh se zde pěstuje již od počátku 19. století, roste zde velmi dobře, výborně se zmlazuje a masivně osidluje další nové lokality. Protože na těchto lokalitách vejmutovka agresivně vytlačuje původní dřeviny i keřové patro a byliny, stává se její invazní chování závažným problémem.

Současné zastoupení dřevin dle platného LHP

dřevina	současný stav			
	zásoba		plocha	
	m ³	%	ha	%
Smrk ztepilý	1278994	70,36	4627,34	61,75
Smrk pichlavý	0	0	0,11	0,00
Jedle bělokorá	264	0,01	4,58	0,06
Douglaska tisolistá	1771	0,10	4,39	0,06
Borovice lesní	312702	17,20	1517,31	20,25
Borovice černá	7	0,00	0,05	0,00
Borovice banksovka	5	0,00	0,04	0,00
Borovice vejmutovka	33170	1,82	202,33	2,70
Modřín evropský	58819	3,24	299,52	4,00
Dub	4216	0,23	33,32	0,44
Dub červený	1206	0,07	12,17	0,16
Buk lesní	81726	4,50	475,41	6,34
Habr obecný	810	0,04	5,41	0,07
Javor mléč	130	0,01	0,61	0,01
Javor klen	7798	0,43	27,94	0,37
Jasan ztepilý	3281	0,18	16,70	0,22
Jilm habrolistý	133	0,01	0,86	0,01
Bříza bradavičnatá	30397	1,67	243,51	3,25
Jeřáb ptačí	14	0,00	0,73	0,01
Lípa srdčitá	354	0,02	1,43	0,02
Olše lepkavá	1823	0,10	18,59	0,25
Osika	92	0,01	0,89	0,01
Jíva	3	0,00	0,15	0,00
Jírovec maďal	10	0,00	0,03	0,00
Celkem	1817725	100,00	7493,55	100,00

Cílem péče o les v národním parku je postupný návrat k různověkým porostům s přirozenou druhovou skladbou. Některé původní dřeviny zde v důsledku minulého hospodaření téměř vymizely a jejich návrat přirozenou cestou dnes již není možný, protože se nevyskytují ani nikde v okolí. Přechod od porostů hospodářského charakteru k lesům přírodě blízkým je proto prováděn cílenými lesnickými zásahy na základě plánu péče a s využitím všech současných poznatků a zkušeností. Jedná se o proces dlouhodobý, který potrvá mnoho desítek let a těžba dřeva přitom nebude ekonomicky zaměřenou cílovou činností, ale nástrojem k přeměně druhové skladby porostů.

Typy managementu v lesích NP

A. Lesy ponechané samovolnému vývoji

B. Lesy s dočasným managementem

B1. Lesy ponechané samovolnému vývoji v horizontu do 10 let

B2. Lesy vyžadující aktivní management déle než 10 let

C. Lesy s trvalým managementem

Hlavním předmětem všech lesnických zásahů jsou kromě smrkových monokultur i porosty nepůvodních dřevin, zejména borovice vejmutovky, které budou postupně přeměňovány. Na základě terénních šetření byla zpracována studie „Strategie postupu při odstraňování borovice vejmutovky z lesních porostů NP České Švýcarsko“. Na základě této studie byla zahájena systematická přeměna vejmutovkových porostů, která tak bude plánovitě pokračovat i v několika dalších desetiletích.

Již zmíněné stejnověké smrkové monokultury na neodpovídajících stanovištích dnes pokrývají téměř jednu třetinu

jedna z přirozených etap života buku

výměry NP. Rovněž zde byla zahájena jejich postupná přeměna, podrobný plán řešení tohoto problému je zpracován v novém desetiletém lesním hospodářském plánu. Dále budou postupně přeměňovány porosty modřínu a ze všech porostů budou průběžně odstraňovány všechny další geograficky nepůvodní dřeviny (dub červený, douglaska).

Po celém území NP probíhá uvolňování cílových dřevin, které jsou v mnoha porostech nepůvodních dřevin přimíšeny buď ve spodní etáži, nebo i jednotlivě v hlavní úrovni. Stejně tak se provádí i podpora přirozené obnovy cílových dřevin prosvětlením kolem semenných stromů, které jsou často vtroušeny v porostech s nevyhovující druhovou skladbou. Jde zejména o buk, ale místy i dub, jedli a javor klen. Využití přirozeného zmlazení kolem těchto jednotlivě vtroušených matečných stromů je velmi důležitým článkem při provádění přeměn nepůvodních porostů.

6.3 Těžební činnost

Jak již bylo uvedeno, veškerá těžební činnost směřuje k jedinému cíli, a to k podpoře a obnově rovnováhy přírodních společenstev. Těžební zásahy jsou uplatňovány zejména při odstraňování borovice vejmutovky a dalších nepůvodních dřevin, dále při přeměně smrkových monokultur na les s bohatou druhovou skladbou a nakonec i při zajišťování ochrany lesa proti kůrovci. Uplatněním

k okolní přírodě šetrné přibližování dřeva koňským potahem

šetřných těžebních technologií (přibližování dřevní hmoty lanovkami, koňskými potahy a vyvážecí soupravou) je eliminováno nepřiměřené poškozování půdního krytu a lesní dopravní sítě. Vyklizování dřevní hmoty je pečlivě koordinováno a v období nepříznivého deštivého počasí je omezováno, popřípadě úplně přerušeno tak, aby nedocházelo k poškozování přírodního prostředí.

Umístění a časové provádění všech těžebních zásahů je realizováno na základě vypracovaných projektů těžební činnosti. Tyto projekty jsou výsledkem nezbytné vzájemné spolupráce lesní správy s oddělením plánu péče a ochrany přírody. Obnovní těžby se provádí jednotlivým a skupinovým výběrem, pouze u dospělých porostů vejmutovky, kde nelze obnovu provádět šetrnějším způsobem, maloplošnou holou sečí. Část vytěžené dřevní hmoty je po vytěžení ponechána v porostech. V lokalitách, kde hrozí nebezpečí masivního rozvoje podkorního hmyzu, je prováděna asanace štěpkováním, případně odkorňováním. Ve zcela výjimečných a odůvodněných případech je z důvodu ochrany lesa prováděna likvidace klestu pálením.

Těžba plánovaná

druh těžby	2003		2004		2005		2006		2007	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
výchovná	4 378	30,98	5 770	36,53	5 835	37,59	4 956	30,65	2 628	15,38
obnovní	7 409	52,43	4 708	29,80	5 069	32,65	8 022	49,62	3 198	18,72
mimofádná										
rekonstrukce	129	0,91	801	5,07	172	1,11	91	0,56	175	1,02
nahodilá	2 216	15,68	4 519	28,60	4 447	28,65	3 098	19,17	11 086	64,88
celkem	14 132	100,00	15 798	100,00	15 523	100,00	16 167	100,00	17 087	100,00

Těžba dle dřevin (včetně samovýrob)

dřevina	2003		2004		2005		2006		2007	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
smrk	6 766	47,87	10 957	69,36	8 257	53,19	8 209	50,78	11 918	69,75
borovice	36	0,25	154	0,97	6	0,04	0	0	279	1,63
vejmutovka	6 267	44,35	3 168	20,05	6 329	40,77	7 245	44,81	4 336	25,38
douglaska	5	0,04	53	0,34	0	0	8	0,05	8	0,05
modřín	1 043	7,38	1 438	9,10	880	5,67	647	4,00	483	2,83
jehličnaté celkem	14117	99,89	15770	99,82	15 472	99,67	16 109	99,64	17 024	99,64
dub červený	0	0	28	0,18	41	0,27	57	0,35	46	0,27
buk	4	0,03	0	0	10	0,06	1	0,01	8	0,05
bříza	8	0,06	0	0	0	0			8	0,04
habr	0	0	0	0	0	0			1	
akát	3	0,02	0	0	0	0				
listnaté celkem	15	0,11	28	0,18	51	0,33	58	0,36	63	0,36
těžba celkem	14132	100,00	15798	100,00	15 523	100,00	16 167	100,00	17 087	100,00

Z uvedené tabulky vyplývá, že těžební činnost je zaměřena převážně na eliminaci vejmutovky a modřínu, dále na přeměnu smrkových monokultur. Borovice lesní a listnaté dřeviny, mimo dub červený, jsou těženy pouze při plánovaných výchovách porostů. Samovýroba dřevní hmoty je využívána především při výchovách mladých lesních porostů do 40-ti let.

Složení nahodilých těžeb

nahodilá těžba	2003		2004		2005		2006		2007	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
kůrovcová	425	19,18	719	15,91	71	1,60	827	26,69	3 011	27,16
lapáky	871	39,31	3222	71,30	1 851	41,62	1 433	46,26	3 648	32,91
živelná	740	33,39	153	3,39	2 503	56,28	740	23,89	4 109	37,06
ostatní	180	8,12	425	9,40	22	0,50	98	3,16	318	2,87
celkem	2 216	100,00	4 519	100,00	4 447	100,00	3 098	100,00	11 086	100,00

Při vyklízení dřeva jsou preferovány technologie s nejmenšími negativními dopady na les.

Vyklízení dřevní hmoty dle druhu dokončené na „OM“

způsob vyklízování dřevní hmoty	2003		2004		2005		2006		2007	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
ručně	0	0,00	7	0,05	0	0	0	0	0	0,00
potahy	1 834	14,27	1 289	9,39	433	3,39	454	3,44	206	1,62
lanovky	0	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0,00
vyvážecí souprava	6 952	54,06	7 128	51,95	8 703	68,13	10 283	77,96	9 437	74,39
traktory	4 073	31,67	5 298	38,61	3 638	28,48	2 454	18,60	3 043	23,99
celkem	12859	100,00	13722	100,00	12 774	100,00	13 191	100,00	12 686	100,00

Vyklízení dřevní hmoty dle druhu z lokality „P“ na „VM“

způsob vyklízování dřevní hmoty	2007	
	m ³	%
ručně	138	1,57
potahy	5 406	61,49
lanovky	0	0,00
vyvážecí souprava	0	0,00
traktory	3 248	36,94
celkem	8 792	100,00

6.4 Zalesňování a podsadby

K zalesňování vzniklých holin a k podsadbám je používáno výhradně reprodukčního materiálu z území NP, ze semen sebraných z geneticky vhodných porostů.

Správa NP nedisponuje vlastním školkařským provozem. Pěstování sadebního materiálu je zajišťováno dodavatelsky v lesních školkách společností UNILES, a.s. Rumburk a malá část u firmy DENDRIA, s.r.o. Frýdlant. Zde se pro potřeby zalesnění, kromě hlavních dřevin buku, dubu, jedle a borovice, pěstují i sazenice dřevin ostatních, jakými jsou např. jilmy, javory, lípy nebo lísky. Část získaného osiva jedle bělokoré bylo vyseto do vlastních tzv. podokapových školek, které jsou umístěny přímo pod lesními porosty uvnitř NP, část osiva byla za účelem porovnání výsledků využita pro výsevy u lesníka p. V. Frimla v Chříbské. Vlastní sběr semen a vylučování šišek jedle bělokoré si provádí lesní správa ve vlastní režii, šišky borovice lesní jsou luštěny a dlouhodobě skladovány v semenářském závodě LČR v Týništi nad Orlicí.

Zalesnění v roce 2007 podle dřevin

dřevina	ha	1 000 ks
smrk	0,40	0
jedle	15,34	38,383
borovice	0,51	0
jehličnaté celkem	16,25	38,383
dub	1,77	7,58
buk	21,13	65,69
jeřáb	0,34	0
listnaté celkem	23,24	73,27
celkem	39,49	111,653

Sběr osiva z rodičovských stromů a porostů kategorie IIA a IIB ze stojících stromů je realizován šetrnou technologií bez použití ocelových stupaček, která tyto stromy nepoškozuje. Při sběru osiva dubu a buku je s úspěchem využíváno sítí, které jsou těsně před plánovaným dozráváním žaludů a bukvic rozprostřeny pod rodičovské stromy. Veškerý sběr semen je pečlivě koordinován lesní správou.

6.5 Ochrana kultur

Ochrana provedených výsadeb a přirozeného zmlazení proti okusu spárkatou zvěří a proti bušení představuje jednu z nezákladnějších složek péče o nově

ochrana kultur postřikem

zakládání lesní porosty. V podmínkách lesních společenstev území NP je relativně nejjednodušší ochrana kultur proti buřeni, kdy je prováděno ruční ožínání kolem sazenic. V ochraně proti škodám zvěří je situace složitější a je s úspěchem využíváno kombinovaných způsobů ochrany. Jako limitujícím pro zdárný růst listnatých dřevin, zejména buku, se v současné době jeví důsledná ochrana letním nástřikem sazenic a následný včasně provedený podzimní nátěr. V letošním roce byl pro letní nástřik s úspěchem aplikován přípravek Aversol, jeho účinnost se jeví jako velice dobrá. Cenné listnaté dřeviny a jedle, jejichž zastoupení v lesních porostech je mizivé, nelze chránit proti zvěří běžným způsobem. Pro ochranu těchto dřevin se jeví jako nevhodnější způsob ochrana dřevěným nebo drátěným oplocením, při jednotlivém výskytu jsou využity individuální ochrany. Celkový rozsah ochrany kultur činil 393,11 ha, délka vybudovaného oplocení proti škodám zvěří činila 9,602 km, nově provedená individuální ochrana výsadeb byla zabezpečena v celkovém počtu 780 ks.

6.6 Prořezávky

Prořezávky lesních porostů patří k prvním a nejdůležitějším výchovným zásahům. Jsou prováděny přednostně v porostech, kde lze upravit nežádoucí druhovou skladbu ve prospěch původních dřevin bez nutnosti následného zalesnění. Celkový úkol je stanoven s ohledem na výši závazného ukazatele LHP a dále na pěstební nutnost. Na základě nově schváleného LHP je objem výchovných zásahů v porostech do 40 let stanoven ve výši 1 162,436 ha, z toho prořezávky činí 558,03 ha.

6.7 Ochrana lesa

Území NP je v době sucha vážně ohroženo nebezpečím vzniku lesních požárů a Správa NP v důsledku této skutečnosti zabezpečuje rozsáhlá preventivní opatření. V rámci prevence jsou organizovány pravidelné ochranné lesní služby se zaměřením na včasnou lokalizaci případných lesních požárů.

Kontrola napadení hmyzími škůdci je průběžně prováděna dle zákona o lesích, a to kombinací klasických lapáků a lapačů. Ve druhé polovině roku 2007 byl zaznamenán prudký nárůst výskytu lýkožroutů na smrku a v důsledku této skutečnosti byl zaznamenán „zvýšený stav“. Bekyně mniška je kontrolována feromonovými pastmi, odchyt jedinců bekyně nepřekročil v žádné z pastí základní stav. Škody ostatními listožravými škůdci nepřekračují běžný rámeček.

6.8 Přibližování dřeva lanovkou

Hlavní překážkou realizace přeměn porostů, stanovených plánem péče, jsou zde mimořádně nepříznivé podmínky pro těžbu a přibližování dřeva. Je to způsobeno zvláštní konfigurací terénu, který je rozbrázděn stovkami divokých

skalních roklí. Časté jsou zde izolované skalní plošiny, ohraničené svislými stěnami, z nichž některé jsou nepřístupné i pro koňský potah. Dna skalnatých roklí jsou dnes pro přiblížení dřeva často neprůjezdná, v mnoha lokalitách se vyskytují údolní rašeliniště a mokřady, které jsou předmětem ochrany. Naprosto nepřístupná jsou skalní města a hřbety složené ze skalních věží, velká část svahů je na mnoha místech proložena svislými skalními stěnami a velkým množstvím malých roklí a skalních rozsedlin. Kácení a další následné práce je zde možno provádět pouze s použitím lanové horolezecké techniky, což s sebou přináší mnoho technologických a bezpečnostních rizik. Zdejší terén z hlediska obtížnosti určitě nemá v podmínkách České republiky obdoby a pro přiblížení dřevní hmoty jej lze zařadit mezi nejproblématictější.

Přiblížování dřevní hmoty lesními lanovkami se proto v mnoha případech jeví jako jediná ekologicky i ekonomicky vhodná možnost. Terén, kde není možné přiblížovat vytěženou dřevní hmotu traktorem ani vyvážecí soupravou, tvoří velkou část území NP a úkoly, které je třeba přednostně řešit, se nachází i v těchto nepřístupných terénech. Vzhledem k velmi omezené možnosti průjezdu hlubokými a zamokřelými údolními, přichází v úvahu dopravní strategie založená na přiblížování lanovkovými systémy. Táhle hřbety nad roklemi jsou obvykle relativně dobře průjezdné pro traktor, případná problémová místa lze poměrně snadno překlenout pomocí jednoduchých dřevěných konstrukcí z místního materiálu. Při vhodné volbě lanovkových tras (po svahu nebo i přemostěním údolí lanem) lze provést přiblížení dřeva v naprosté většině problémových porostů NP. V mnoha případech nelze tuto technologii použít bez kombinace s koňským potahem nebo traktorem. V roce 2007 nebylo k realizaci lanovkového přiblížování přistoupeno.

6.9 Lesní hospodářský plán a lesnická typologie

V roce 2007 byl Ministerstvem životního prostředí schválen lesní hospodářský plán pro LHC Národní park České Švýcarsko s platností 1. 1. 2007 – 31. 12. 2016. Zpracovatelem LHP byla firma Lesprojekt východní Čechy s.r.o. Cílem zpracování LHP bylo zjištění stavu lesa na území NP České Švýcarsko a navržení takových opatření, která jednoznačně zlepší stav lesních ekosystémů v NP. Těmito opatřeními jsou: odstranění geograficky nepůvodních dřevin a úprava dřevinné skladby ve smrkových monokulturách. Za tímto účelem bylo do porostních skupin umístěno 25 000 m³ průměrných ročních těžeb. Pokud budou tyto návrhy těchto umístěných těžeb realizovány, dojde v průběhu následujících 10 let k odstranění 100 % dubu červeného, 98 % vejmutovky, 68 % modřínu opadavého a 97 % douglasky tisolisté. Rovněž veškeré navržené zalesnění má za cíl přiblížit lesní porosty přírodnímu stavu, a proto je spektrum dřevin pro zalesnění voleno vždy z dřevin přirozené dřevinné skladby odpovídající danému stanovišti.

Současně s tvorbou LHP byla vytvořena i mapa přirozenosti lesních porostů, která byla nezbytným podkladem pro zařazování porostů do typů dle managementu v plánu péče. Každá porostní skupina byla v plánu péče zařazena do tohoto typu dle

managementu a zpětně je v LHP tento typ uveden u každé porostní skupiny. Výstupem LHP je kromě jiného porostní mapa v měřítku 1:5000, která vznikla soutiskem porostního detailu, daného orientačně věkem, dřevinou a stanovištěm s vrstvou typů vývoje lesa. Typy vývoje lesa (TVL) vznikly sdružením blízkých lesních typů do daných typů podle nové typologické mapy. Soutisk porostní mapy s vrstvou TVL bude při péči o lesní ekosystémy zajišťovat odlišný pohled na různé části jedné porostní skupiny rozdělené právě typy vývoje lesa.

ilustrační foto - likvidace vejmutovky v okolí spáleniště u Jetřichovic

7. Dotace v roce 2007

7.1 Program péče o krajinu (PPK)

NÁZEV	NÁKLADY [Kč]
Budování zařízení neinvestičního charakteru usměrňujících pohyb návštěvníků – vybudování studánky u Jetřichovické Bělé	28 000,00
Výsadba stanovištně původních melioračních a zpevňujících dřevin a následná ochrana provedených výsadeb	845 059,94
Likvidace rostlin patřících ke geograficky nepůvodním druhům - křídlatky japonské, netýkavky žláznaté, šeríku obecného a pámelníku bílého	129 760,00
Zajištění sadebního materiálu místního původu, stanovištně původních dřevin – pěstování a nákup sazenic jedle bělokoré	430 323,50
Likvidace rostlin patřících ke geograficky nepůvodním druhům – výřez borovice vejmutovky a modřínu opadavého, stahování, hrázování a štěpkování vyřezané hmoty	521 033,00
Likvidace rostlin patřících ke geograficky nepůvodním druhům – výřez borovice vejmutovky na skalách horolezeckou technikou	520 840,00
Údržba a oprava turistické cesty přes spáleniště v Jetřichovicích – odstranění nebezpečných stromů, oprava cesty, výroba a instalace zábradlí a informačních tabulí	215 381,00
Odstranění následků požáru u Jetřichovic – oplocení přístupových míst, výroba a instalace protierozních zábran	61 770,00
CELKEM	2 752 167,44

7.2 Státní fond životního prostředí (SFŽP)

NÁZEV	NÁKLADY [Kč]
Ošetření stromů a úprava aleje - Vysoká Lípa	44 600,00
Vnášení melioračních dřevin do lesních ekosystémů NP České Švýcarsko a jejich následná ochrana – výsadba a oplocení jedle bělokoré	215 689,00
CELKEM	260 289,00

7.3 Programové financování nezcizitelného státního majetku v ZCHÚ

NÁZEV	NÁKLADY[Kč]
Likvidace rostlin patřících ke geograficky nepůvodním – těžba a odkornění matečných stromů borovice vejmutovky, včetně úklidu klestu.	759 850,58
Sběr a odvoz naplaveného odpadu – Kamenice a Křinice	60 000,00
Regulace pohybu návštěvníků na území NP České Švýcarsko – údržba turistických cest a zařízení	105 000,00
Kosení lesních louček – udržování žádoucí druhové a prostorové struktury chráněných ekosystémů	208 932,65
Následná ochrana výsadeb melioračních a zpevňujících dřevin	742 451,41
Zajišťování původního rostlinného materiálu a praktická záchrana zanikajícího genofondu původních druhů – jedle bělokorá, smrk ztepilý (klonový archiv)	50 462,00
Rekonstrukce komunikací v majetkové správě příjemce – rekonstrukce schodiště na Mariinu vyhlídku	265 900,00
Oprava komunikací v majetkové správě příjemce – oprava turistické a lesní cesty	387 785,00
Oprava komunikací v majetkové správě příjemce – údržba a oprava cyklostezek a dřevěných mostků	341 164,70
Likvidace rostlin patřících ke geograficky nepůvodním - šetrné přibližování dřevní hmoty borovice vejmutovky	650 114,70
Zpracování katalogu typů vývoje lesa (TVL) - 2. etapa	88 000,00
Zpracování lesního hospodářského plánu (LHP) pro lesní hospodářský celek NP České Švýcarsko - 2. etapa	849 814,70
CELKEM	4 509 475,74

7.4 Revitalizace říčních systémů + Světový fond životního prostředí (GEF/UNDP)

NÁZEV	NÁKLADY[Kč]
Rekonstrukce vodního díla Tři prameny – RŘS	10 000,00
Rekonstrukce vodního díla Tři prameny – GEF/UNDP (prostřednictvím České Švýcarsko o.p.s.)	1 019 591,08
CELKEM	1 029 591,08

8. Kontrolní činnost

8.1 Vnitřní kontrolní činnost

Nad rámec běžné kontrolní činnosti byly v roce 2007 provedeny následující kontroly:

zaměření kontroly	počet kontrol
finanční kontrola	19
nakládání s majetkem	4
autoprovoz	5
ostatní	13
celkem	41

Jednou z kontrol byly zjištěny formální nedostatky při administrativní přípravě a realizaci investičních akcí. Tyto nedostatky jsou však vnějšími kontrolami považovány za porušení rozpočtové kázně. Na základě kontrolních zjištění byla přijata opatření k zamezení opakování těchto pochybení.

8.2 Vnější kontrola činnosti Správy NP

V roce 2007 proběhla u správy NP rozsáhlá kontrola zaměřená na hospodaření s prostředky státního rozpočtu. Jednalo se o kontrolu provedenou **Finančním úřadem v Děčíně**, která navazovala na kontrolu Finančního ředitelství v Ústí nad Labem provedenou v roce 2006. Při kontrole byly zjištěny formální nedostatky při administrativní přípravě a realizaci investičních akcí, na které bylo nahlíženo jako na porušení rozpočtové kázně. Většina zjištěných pochybení spočívala v nedodržení termínu závěrečného vyhodnocení jednotlivých investičních akcí.

Dále byly u správy NP provedeny tyto kontroly:

kontrolní orgán	zaměření kontroly
Česká inspekce životního prostředí	dodržování ustanovení právních předpisů a rozhodnutí týkajících se funkcí lesů jako složky životního prostředí
Hasičský záchranný sbor Ústeckého kraje	dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně
Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje	plnění povinností stanovených k ochraně veřejného zdraví
Ministerstvo životního prostředí	prověření fungování a účinnosti vnitřního kontrolního systému

Těmito kontrolami nebyly zjištěny závažné nedostatky.

9. Turistika, sport, rekreace

Ke 31. 12. 2007 je na území NP 144 km turistických značených tras, 66,4 km cyklotras a 7,5 km hipotras. Byly připraveny podklady pro vyhrazení dalších 16 km hipotras na území Národního parku České Švýcarsko. Všechna vstupní místa a důležité křižovatky turistických tras jsou vybavena panely s mapou a návštěvním řádem. Celkem je takto vybavených 30 stanovišť. Z toho se jedná o 5 turistických přístřešků vybavených navíc lavicemi, stoly a odpadkovými koši. Do terénu bylo rozmístěno 25 nových lavic.

V roce 2007 pokračovala pravidelná údržba turistických stezek v délce 45 km. Na začátku roku bylo území NP zasaženo větrnou smrští Kyrill, která v důsledku zapříčinila mimo jiné i neprostupnost mnoha turistických stezek. Hned v měsících leden a únor pracovalo oddělení strážní služby intenzivně na odstranění těchto překážek a obnovení bezpečného pohybu návštěvníků po turistických stezkách.

V tomto roce se také pokračovalo na rekonstrukci přístupové stezky na Mariinu vyhlídku, kdy byla provedena celková výměna schodiště na vyhlídku. Také byla provedena úprava Vilemíny vyhlídky. Po odstranění stromů zasažených požárem byla vybudována zábradlí zabraňující vstupu na spáleniště. Celkovou opravou prošly tři turistické přístřešky u Hadího pramene, v Zadních Jetřichovicích a na Turistickém mostě.

Ve spolupráci s MěÚ Krásná Lípa bylo zajištěno dodatečné odstranění závad, které vznikly během 1. roku provozu Köglerovy naučné stezky.

S vydavateli turistických map (SHO-Cart, Geodézie ČS, KČT) byly provedeny konzultace za účelem zpřesnění zobrazených informací, zejména při zákresu cyklotras a pěších tras.

Pokračoval elektronický monitoring sčítání návštěvnosti na 9 vybraných lokalitách. Byla přidána tři nová monitorovací místa. Správa NP tak získává přehled o návštěvnosti území. A počátkem zimy byly pak vyznačeny ledové útvary (ledopádů) pro snazší pohyb a orientaci návštěvníků.

Pro rekreační účely jsou Správou NP provozovány autokemp Mezní Louka a chata s ubytováním a stravováním Na Tokání.

společná pochůzka české a německé stráže přírody

10. Práce s veřejností

10.1 Přednášky a exkurze pro širokou veřejnost

Posluchače a účastníky tvořili převážně žáci a studenti základních, středních i vysokých škol, členové různých klubů a spolků, klienti cestovních agentur se zaměřením na poznávací zájezdy, novináři a samozřejmě i individuální zájemci z řad široké veřejnosti apod.

Partnery při zajišťování těchto akcí byly zejména: České Švýcarsko o.p.s. v Krásné Lípě, Regiocentrum o.p.s. v Srbské Kamenici, dále obce, muzea, kulturní domy, knihovny apod.

Přednášky se zaměřovaly zejména na následující témata:

- * význam NP a obecné informace o jeho pozoruhodnostech,
- * historie území a jeho památky, archeologický průzkum,
- * fauna a flora,
- * problematika introdukovaných dřevin.

Kromě toho se přednášky věnovaly specifickým tématům souvisejícím s programy ekologické výchovy, což je předmětem kap. 10.3.

Přednášky a exkurze byly realizovány v průběhu celého roku. Kromě tradičních exkurzí probíhaly i pochůzky se Strážní službou NP, které měly za cíl seznámit návštěvníky zejména s problematikými tématy ochrany přírody.

Akce, které probíhaly v češtině, němčině a italštině, zajišťovali N. Belisová, R. Nagel, V. Sojka, a A. Votápek.

Přednášky:

Natalie Belisová	6 přednášek (229 účastníků)
Václav Sojka	15 přednášek (578 účastníků)
Antonín Votápek	13 přednášek (220 účastníků)

Exkurze:

Natalie Belisová	3 exkurze (63 účastníci)
Richard Nagel	3 exkurze (57 účastníků)
Václav Sojka	9 exkurzí (175 účastníků)
Antonín Votápek	15 exkurzí, (223 účastníků)

Akce pro veřejnost, pořádané stráží přírody

Pochůzky se strážci a exkurze:

Průvodcovská činnost KČT Nové Město nad Metují, počet účastníků 40, vedl Jan Lobotka

Exkurze pracovníků MŽP, počet účastníků 13, vedl Jan Lobotka

Exkurze s o.p.s. České Švýcarsko po rybních přechodech, počet účastníků 25, vedl Václav Nič

Exkurze turistů z Francie, počet účastníků 14, vedl Václav Nič

Pochůzka s profesionálními strážci a zaměstnanci Nationalparkhaus Sächsische Schweiz, vedl Jan Lobotka

Pochůzka s veřejností, počet účastníků 5, vedl Petr Pauliček

Pochůzka s veřejností, počet účastníků 2, vedl Petr Lajbl

10.2 Odborné přednášky a exkurze

Zajišťované pracovníky Oddělení plánu péče a ochrany přírody, Oddělení geologie Správy NP České Švýcarsko, ve spolupráci se Správami CHKO Labské pískovce a NP Saské Švýcarsko:

Přednášky:

- ✓ 3.2.2007 **Marková I.**: Cyklus přednášek na témata: ochrana přírody, flóra, ekosystémy a péče o lesy v NP České Švýcarsko. Vzdělávací kurs: Školení průvodců, pořádaný OPS České Švýcarsko. Krásná Lípa.
- ✓ 14.3.2007 **Vařilová Z.**, Zvelebil, J.: Trendy v managementu rizik svahových pohybů v ČR a EU a jejich využití v NP České Švýcarsko. - Seminář IGHG a EG, PrF-UK, Bratislava.
- ✓ 16. - 17. 4. 2007 **Marková I.**: Cyklus přednášek na témata: Natura 2000, flóra a ekosystémy v NP České Švýcarsko. Vzdělávací kurs: Školení průvodců, pořádaný OPS České Švýcarsko. Krásná Lípa.
- ✓ 30. 5. 2007 Baroň I., **Vařilová Z.**: Hrazené pánve v NP České Švýcarsko jako doklad starých skalních řícení. – In.: Baroň I., Klimeš J., Kašperáková D. (eds.): Svahové deformace a pseudokras. Elektronický sborník referátů z konference 2007, Vsetín. ČGS & ÚSMH AV ČR.
- ✓ 7.9.2007 **Härtel, H.**: Do sandstone landscapes belong to the centres of plant diversity in Europe? Planta Europa Conference, Cluj-Napoca, Rumunsko.
- ✓ 11.10.2007 **Belisová N.**: Význam archivních rešerší pro poznání a ochranu území
- ✓ 11.10.2007 Blažej L., **Trýzna M.**, Phoenix J.: Výsledky zoologických výzkumů bezobratlých živočichů v Českosaském Švýcarsku. Konference Labské pískovce – historie, příroda a ochrana území. Děčín.

- ✓ 11. 10. 2007 **Härtel, H.:** Fytogeografický význam střeoevropských pískovcových oblastí. – Konference k 35. výročí CHKO Labské pískovce, Děčín.
- ✓ 11. 10. 2007 **Marková I.:** Mechorosty Českého Švýcarska (Labských pískovců). Konference Labské pískovce – historie, příroda a ochrana území. Děčín.
- ✓ 17. 11. 2007 **Trýzna M.:** Výzkum bezobratlých živočichů v NP České Švýcarsko. Setkání členů Entomologického klubu při Labských pískovcích, Děčín.

Exkurze:

- ✓ 15. 5. 2007 Botanická exkurze (Srbská Kamenice – Ferdinandova soutěska – Čedičov vrch – Dolský mlýn – Jetřichovice). Vedli: **H. Härtel, I. Marková** (NP České Švýcarsko), P. Bauer (CHKO Labské pískovce), H. Riebe (NP Sächsische Schweiz), česky/německy; počet účastníků: 15
- ✓ 17. 5. 2007 Exkurze zaměřená na management rizika svahových deformací a sanační opatření pro studenty PřF UK (Hřensko a okolí, Pravčická brána, Gabrielina stezka, Ferdinandova soutěska). Vedla: **Z. Vařilová** (NP České Švýcarsko).
- ✓ 22. 5. 2007 Botanická exkurze pro studenty oboru Ochrana a tvorba životního prostředí, PřF UK (NPR Růžák – PP Nad Dolským mlýnem – soutěska Kamenice – Vysoká Lípa). Vedli **H. Härtel, I. Marková** (NP České Švýcarsko).
- ✓ 28. 5. 2007 Botanická a lesnická exkurze v rámci vzdělávacího kurzu Školení průvodců pořádaného OPS České Švýcarsko (Havraní skála u Jetřichovic – Vilemínina stěna – PP Nad Dolským mlýnem). Vedly **I. Marková, D. Šteřlová** (NP České Švýcarsko).
- ✓ 31. 5. 2007 Botanická a entomologická exkurze pro studenty I. ročníku Schola Humanitas z Litvínova (Kyjovské údolí a přehrada). Vedli **I. Marková, M. Trýzna** (NP České Švýcarsko).
- ✓ 12. 6. 2007 Botanická exkurze pro studenty Střední zemědělské školy ze Žatce (jetřichovické vyhlídky). Vedla **I. Marková** (NP České Švýcarsko).
- ✓ 16. 6. 2007 Botanická exkurze (Jetřichovice – Křížový vrch – Rynartice – PR Pavlino údolí). Vedli: **H. Härtel, I. Marková** (NP České Švýcarsko),

P. Bauer (CHKO Labské pískovce), H. Riebe (NP Sächsische Schweiz),
česky/německy; počet účastníků: 12

- ✓ 12. 5. 2007 Entomologická exkurze (Jetřichovice – Dolský mlýn). Vedl: **M. Trýzna** (NP České Švýcarsko).
- ✓ 1. 8. a 15. 6. 2007 Botanicko-ochranářská exkurze pro studenty Aromaterapeutického institutu společnosti Nobilis Tilia z Vlčí hory (NPR Růžák). Vedli **I. Marková, A. Votápek** (NP České Švýcarsko).
- ✓ 1. 8. 2007 Botanicko-bryologická exkurze (Kyjovské údolí). Vedla: **I. Marková** (NP České Švýcarsko); počet účastníků: 10
- ✓ 1. 9. 2007 Bryologická exkurze (Vysoká Lípa – Dolský mlýn – PP Nad Dolským mlýnem). Vedla: **I. Marková** (NP České Švýcarsko); počet účastníků: 4
- ✓ 2. 10. 2007 Postkonferenční mezinárodní exkurze pro účastníky konference Federace Europarc, Český Krumlov (soutěsky Kamenice). Vedl: **H. Härtel**
- ✓ 6. 10. 2007 Geologická exkurze pro veřejnost (Jetřichovické vyhlídky, Rudolfstein, Pohovka a okolí). Vedla: **Z. Vařilová** (NP České Švýcarsko).
- ✓ 12. 10. 2007 Botanicko-historická exkurze v rámci konference Labské pískovce – historie, příroda a ochrana území (obec Kamenická Stráň – PP Nad Dolským mlýnem – Dolský mlýn – Vysoká Lípa – údolí Labe). Vedly: **N. Belisová, I. Marková** (NP České Švýcarsko).

10.3 Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta

10.3.1 Výukové programy, přednášky a exkurze pro školy a další dětská zařízení

Výukové programy, přednášky a exkurze probíhaly celoročně. Programy probíhaly přímo na školách (pouze okres Děčín), v klubovně na Správě NP v Krásné Lípě a na terénní základně ČSOP Tilia v Krásném Buku. Exkurze probíhaly většinou na území NP České Švýcarsko, v menší míře i na přilehlém území CHKO Labské pískovce a CHKO Lužické hory. Příjemci výukových programů byly většinou základní a střední školy. Nabídka programů, přednášek a exkursí byla umístěna na internetových stránkách Správy NP. Začátkem roku byly připraveny informační letáky s nabídkou výukových programů (ve spolupráci s České Švýcarsko, o.p.s. a ČSOP Tilia), které byly distribuovány do škol a

školských zařízení v Ústeckém a Libereckém kraji. Školám a školským zařízením byly programy nabízeny bezplatně.

terénní výukový program pro děti

Výukové programy nabízené v roce 2007:

- ✓ Jaro v přírodě
- ✓ Podzim v přírodě
- ✓ Příroda nespí ani v zimě
- ✓ Život kolem vody I. a II.
- ✓ Labské pískovce – ptačí ráj I. a II.
- ✓ Pískoviště jménem České Švýcarsko
- ✓ Les tvoří nejen stromy
- ✓ Nepůvodní druhy rostlin a zvířat v Českém Švýcarsku
- ✓ Zapomenutým krajem skalních věží
- ✓ Jak se chovat v Národním parku?

Celkový přehled uskutečněných výukových programů, přednášek a exkursí pro školy a další dětská zařízení, včetně počtu účastníků, je uveden v kapitole 10.6.

10.3.2 Soutěže

Správa NP organizovala v roce 2007 následující soutěže:

- × **7. ročník** vědomostní soutěže „Za poznáním Českého Švýcarska“ na téma flóra Českého Švýcarska - 342 účastníci,
- × **8. ročník** fotografické soutěže na téma geologické zajímavosti Českého Švýcarska – 36 účastníků,
- × Správa NP se podílela také na přípravě vlastivědné soutěže pro rodinné kolektivy „Expedice po stopách Rudolfa Köglera“ (hl. pořadatel: České Švýcarsko, o.p.s.).

Ve spolupráci s ČSOP Tilia a České Švýcarsko, o.p.s. byla vydána brožura propagující soutěže všech partnerů. Brožura byla distribuována do informačních středisek NP a do škol a školských zařízení v Ústeckém a Libereckém kraji.

Vyhlášení výsledků vědomostní soutěže a předání cen vítězům proběhlo v sobotu 26. května v rámci oslav Evropského dne parků na vyhlídce Belvédér. Vyhlášení vítězů fotografické a vlastivědné soutěže proběhlo v sobotu 15. prosince v rámci filmového festiválu Lužické ozvěny ekofilmu v kině v Novém Boru..

10.3.3. Zájmové útvary

Správa NP se již od roku 2000 podílí na vedení hravého přírodovědného oddílu RANGER v Krásné Lípě (zřizovatel: 4. ZO ČSOP Tilia Krásná Lípa). Práce oddílu probíhala celoročně, s výjimkou prázdninových období. Programovou náplň tvořily ekologická výchova, turistika, tábornictví, hry, soutěže, sport, výlety do přírody atp. Činnost oddílu zajišťoval pracovník Správy NP ve spolupráci s

oddíl Ranger v akci

Českým Švýcarskem, o.p.s. Oddíl měl v roce 2007 deset členů. Přehled všech uskutečněných akcí oddílu je uveden v tabulce.

AKTIVITA	POČET	POZNÁMKY
Oddílová schůzka	40	Jednou týdně 2 hodiny
Víkendové akce	5	Např. soutěž Zelená stezka – zlatý list, výlety do NP České Švýcarsko apod.
Oddílový tábor	1	4-denní pobyt v CHKO Lužické hory
CELKEM	46	

10.3.4. Osvětové akce pro veřejnost

Správa NP se podílela na uspořádání několika akcí pro veřejnost, které se konaly u příležitosti významných dnů ochrany životního prostředí:

- × **Vítání ptačího zpěvu (28. 4.):** Ranní vycházka zaměřená na pozorování a určování ptačích druhů, doplněná o ukázkou odchyty a kroužkování drobných pěvců (Velký rybník a rybník Světlík u Rybniště). Ve spolupráci se Správou CHKO Labské pískovce. Počet účastníků: 36, počet zjištěných ptačích druhů: 39 (celkem 101 jedinec, z toho 4 okroužkování: kos černý, 2 krat bramborníček hnědý, slavík obecný).

vítání ptačího zpěvu

- × **Evropský den parků (26. 5.):** Půldenní oslavy v prostoru vyhlídky Belvédér nad kaňonem Labe (přednášky, výstava, exkurze, cyklovýlet, koncerty, prodejní stánky, hry pro děti atd.). Hlavní pořadatel: České Švýcarsko, o.p.s. Počet účastníků: cca. 400.

Kromě toho zajišťovala Správa NP během celého roku i další akce pro veřejnost, především exkurze, přednášky a brigády (celkový přehled všech uskutečněných akcí pro veřejnost je uveden v kapitole 10.6).

Evropský den parků - dětský hravý stánek

10.3.5. Spolupráce na přípravě a realizaci projektů dalších organizací

V oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty spolupracovala Správa NP v roce 2007 na dvou významných projektech:

- × Projekt **„Informačně-vzdělávací systém v chráněných územích Českého Švýcarska“** (nositel projektu: České Švýcarsko, o.p.s.): V rámci tohoto projektu Správa NP spolupracovala zejména na přípravě a realizaci vzdělávacího modulu zaměřeného na vyškolení průvodců pro území NP (příprava obsahové náplně učebního textu pro účastníky modulu, vedení přednášek a exkurzí v rámci dvou školících cyklů). Tento projekt byl

podpořen v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů (OPRLZ) Evropským sociálním fondem a Ministerstvem životního prostředí a byl realizován v letech 2006 a 2007.

- * Projekt „**Centrum Českého Švýcarska I.**“ (nositel projektu: Města Krásná Lípa): V rámci tohoto projektu spolupracovala správa NP na přípravě interaktivní expozice o přírodě a historii v Domě Českého Švýcarska v Krásné Lípě (otevřen v říjnu r. 2007 a provozován společností České Švýcarsko, o.p.s.).

10.3.6. Spolupráce se ZŠ Krásná Lípa

V rámci oslav Dne Země v roce 2004 bylo na terénní základně ČSOP Tilia slavnostně podepsáno „*Prohlášení o partnerství mezi Správou NP České Švýcarsko, ZŠ Krásná Lípa a ČSOP Tilia Krásná Lípa*“. Toto partnerství se týká především spolupráce zmíněných organizací v oblasti pořádání školních ekovýchovných projektů, vedení zájmových útvarů a zpracovávání žádostí o finanční podporu společných projektů EVVO a jejich realizace.

V roce 2007 byla tato dohoda naplňována následujícími aktivitami:

- ✓ Vedení oddílu RANGER
- ✓ Příprava a realizace projektových týdnů:
  - * „Týden Země“ (16. – 20. 4.) – realizace výukových programů na téma návštěvní řád NP
  - * „Týden lesa“ (8. – 12. 10.) – soutěž tříd ve sběru kaštanů a žaludů, realizace výukových programů na téma péče o lesy NP
- ✓ Zapojení do činnosti tzv. „ekotýmu školy“: Konzultace a spolupráce při aktivitách ZŠ v oblasti EVVO a ekologizace provozu školy (vytvoření ekokodexu, zlepšení vnitřního a vnějšího prostředí školy apod.), které by měly vést k získání mezinárodního titulu Eco-School (nositelem projektu Ekoškola v ČR je Sdružení Tereza, Praha)

10.3.7. Další aktivity v oblasti EVVO

- ✓ Práce v redakční radě zpravodaje ekologické výchovy v Českém Švýcarsku „Plšíkovy listy“ (v r. 2007 vyšla dvě čísla), vydává České Švýcarsko, o.p.s.
- ✓ Aktualizace webových stránek (kapitola Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta)
- ✓ Publikační činnost – viz kapitola 11.2
- ✓ Činnost v pracovních skupinách, komisích – viz kapitola 12
- ✓ Účast na seminářích, konferencích – viz kapitola 15

10.4 Brigády

Turistická zátěž Národního parku přináší s sebou negativní jev, který se projevuje zejména zvýšeným množstvím odpadků kolem turistických tras a cyklostezek. Velké množství odpadu přináší též řeka Kamenice a Křinice.

Naproti tomu se projevuje i zvýšená míra místních, zájmových a společenských organizací se s tímto negativním jevem vypořádát. Tradičně jako v minulých letech podaly pomocnou ruku při sběru odpadu členové a organizace:

- ✓ KČT
- ✓ Správa povodí Ohře
- ✓ ČSOP Tilia
- ✓ České Švýcarsko o. p. s.
- ✓ Úřad práce Děčín
- ✓ Nemocnice Děčín
- ✓ Městský úřad Krásná Lípa
- ✓ skautské organizace
- ✓ místní občané obcí podél hranice NP
- ✓ firma Plaston, Šluknov
- ✓ a mnozí další

Brigády na Dolském mlýně:

brigáda na Dolském mlýně - práce všeho druhu ...

V roce 2007 byly uspořádány pro veřejnost pracovní brigády v areálu kulturní památky Dolský mlýn. Hlavní náplní práce bylo odklizení cihlového rumišťe zdemolovaného objektu hotelu, oprava dlažby, snižování naplaveného terénu, odstraňování náletů a čištění od odpadků. Pro zájemce byla v rámci každé brigády uspořádána i přednáška *in situ* o historii areálu zaniklé samoty Dolský mlýn.

- * **19. 5. 2007**, počet účastníků: 20, vedla Natálie Belisová
- * **16. 6. 2007**, počet účastníků: 22, vedla Natálie Belisová
- * **11. 8. 2007**, počet účastníků: 16, vedla Natálie Belisová
- * **18. 9. 2007**, počet účastníků: 13, vedla Natálie Belisová

Brigády se stráží přírody:

- * Čištění toku Křinice v Kyjovském údolí. 3 brigády, počet účastníků 32, počet naplněných pytlů 25, vedl Jan Lobotka
- * Úklid řeky Kamenice (Úřad práce Děčín, Ústí nad Labem), počet účastníků 15, vedl Petr Lajbl
- * Úklid řeky Kamenice (Nemocnice Děčín), počet účastníků 12, naplněno 10 pytlů odpadu, vedl Václav Nič
- * Úklid řeky Kamenice (Skautský oddíl Děčín), počet účastníků 30, naplněno 15 pytlů odpadu, vedl Václav Nič

Brigády s lesníky:

Hlavní náplní brigád v lese bylo vytrhávání náletů borovice vejmutovky a stahování klestu.

- * **Revír Rynartice:** květen (2 dny) a září (1 den), počet účastníků 28, vedl Jan Šubrt
- * **Revír Doubice:** červen (1 den), září (5 dní), počet účastníků 110, vedl Břetislav Jemelka
- * **Revír Konírny:** září (3 dny), počet účastníků 21, vedl Martin Weiner
- * **Revír Zadní Doubice** stahování klestu, úklid cest po výřezu (3 dny), počet účastníků 90, vedl Vít Chaloupka

10. 5 Výstavy

Roku 2007 uspořádala Správa NP České Švýcarsko ve spolupráci s dalšími subjekty následující výstavy:

- ✓ výstava fotografií NP České Švýcarsko (Dům NP Saské Švýcarsko Bad Schandau, březen)
- ✓ výstava fotografií NP České Švýcarsko (Muzeum Mníšek pod Brdy, duben)
- ✓ výstava fotografií NP České Švýcarsko (Zámek Děčín, říjen)
- ✓ výstava fotografií NP České Švýcarsko (Zámek Šluknov, listopad)
- ✓ výstava fotografií NP České Švýcarsko (IS Srbská Kamenice, červenec – prosinec)

- ✓ výstava fotografií NP České Švýcarsko (IS Jetřichovice, řervenec – prosinec)
- ✓ stálá výstava „Lidové památky“ (muzeum Krásná Lípa)
- ✓ stálá expozice NP České Švýcarsko (Sokolí hnízdo)

10.6 Shrnutí

Akce	Počet akcí	Počet účastníků
Přednášky pro veřejnost	34	1027
Exkurze pro veřejnost	30	518
Exkurze odborné	15	nezjišťováno
Přednášky odborné	10	nezjišťováno
Výstavy	8	nezjišťováno
Programy pro školy	63	1492
Soutěže	3	378
Brigády	16	409

10.7 Spolupráce s médii

Správa NP České Švýcarsko průběžně spolupracuje s místními, regionálními i zahraničními sdělovacími prostředky. O činnostech Správy NP byla veřejnost informována příspěvky uveřejněnými např. v IUCN Report, Ochrana přírody, Země světa, Vesmír, MF Dnes, Děčínský deník, Sächsische Zeitung. V místních médiích byly zveřejněny příspěvky v týdeníku Princip, měsíčníku Česká silnice, Skalisko, čtrnáctideníku Vikýř a dalších. Několik reportáží a zpráv proběhlo na televizních stanicích (ČT 1, Nova, Prima) a dále na českých rozhlasových stanicích, zejména ČRo Ústí nad Labem.

10.8 Postery

- ✓ **Marková I.** (2007): *Orthotrichum pulchellum* – nový druh pro Českou republiku. – Konference Labské pískovce – historie, příroda a ochrana území, Děčín, 11. - 12. 10. 2007.
- ✓ **Marková I.** (2007): České Švýcarsko, Natura 2000 – EVL České Švýcarsko. – Konference Labské pískovce – historie, příroda a ochrana území, Děčín, 11. - 12. 10. 2007.

11. Publikační činnost

11.1 Odborné články

- ✖ Baroň I., **Vařilová Z.** (2007): Hrazené pánve v NP České Švýcarsko jako doklad starých skalních říčení. - Zprávy o geologických výzkumech v roce 2006: 53-57. ČGS, Praha.
- ✖ **Belisová N., Härtel H., Marková I., Patzelt Z., Trýzna M., Vařilová Z.** (2007): Národní park České Švýcarsko. – In: Moucha P., Špryňar P., Urban F. (eds.): Ochrana přírody v České republice, Europarc Česká republika, DVD, Cittadella Production.
- ✖ **Härtel H., Adamovič J. et Mikuláš R.** (2007): General overview of European sandstone landscapes, pp. 321-324.- In: Härtel H., Čílek V., Herben T., Jackson A. et Williams R. (eds.), Sandstone Landscapes. Academia, Praha.
- ✖ **Härtel H., Bauer P. et Kalík M.** (2006): Historie, současnost a dosavadní výsledky výzkumu cévnatých rostlin Šluknovského výběžku.- Severočes. Přír., Litoměřice, 38: 69-94.
- ✖ **Härtel H., Čílek V., Herben T., Jackson A. et Williams R. (eds.)** (2007): Sandstone Landscapes. 441 pp., Academia, Praha.
- ✖ **Härtel H., Sádlo J., Świerkosz K. et Marková I.** (2007): Phytogeography of the sandstone areas in the Bohemian Cretaceous Basin (Czech Republic/Germany/Poland).- In: Härtel H., Čílek V., Herben T., Jackson A. et Williams R. (eds.), Sandstone Landscapes, pp.177-189. Academia, Praha.
- ✖ Herben T., **Härtel H., Trýzna M. et Marková I.** (2007): Biota in sandstone habitats: sandstones as ecological islands.- In: Härtel H., Čílek V., Herben T., Jackson A. et Williams R. (eds.), Sandstone Landscapes, pp. 141-143, Academia, Praha.
- ✖ Holuša J., **Trýzna M., Liška J.** (2007): Lesní ochranná služba informuje. Větevníčkovití (Anthribidae) jako „druhotný“ problém ochrany lesa. Lesnická práce. Časopis pro lesnickou vědu a praxi. 86 (12): 38. Kostelec n. Černými lesy.
- ✖ Holuša J., **Trýzna M.** (2007): Flight activity of *Anthribus nebulosus* Forster, 1770 (Coleoptera: Anthribidae) and notes to its life history. Journal of Forest Science, 53 (Special Issue): 11-15.
- ✖ Knížek M., **Trýzna M., Klitsch M.** (2007): Bark beetles on white pine (*Pinus strobus*) in the Bohemian Switzerland national park (Czech Republic). – In: Härtel, H., Čílek, V., Herben, T., Williams R. (eds.): Sandstone Landscapes: 240-243. – Academia, Praha.
- ✖ **Marková I., Härtel H., Bauer P. et Holec J.** (2007): České Švýcarsko.- In: Čeřovský J., Podhajská Z. et Turoňová D., Botanicky významná území České republiky, pp. 75-82. AOPK ČR, Praha.

- ✖ Mikuláš R., Adamovič J., **Härtel H.**, Benda P., **Trýzna M.**, Kučerová L. (2007): Elbe Sandstones (Czech Republic/Germany). – In: Härtel, H., Cílek, V., Herben, T., Williams R. (eds.): Sandstone Landscapes: 326-328. – Academia, Praha.
- ✖ Novotný I., Košnar J., Kubešová S., Holá E., **Marková I.**, Mikulášková E., Plášek V. & Hanychová M.: Mechorosty zaznamenané během 14. jarního setkání Bryologicko-lichenologické sekce v Ruprechtově na Dražanské vrchovině. – Bryonora 39:25-38.
- ✖ Příkryl R., Melounová L., **Vařilová Z.**, Weishauptová, Z. (2007): Spatial relationships of salt distribution and related physical changes of underlying rocks on naturally weathered sandstone exposures (Bohemian Switzerland National Park, Czech Republic) - Environmental Geology, 52: 409-420.
- ✖ Sádlo J., **Härtel H.** et **Marková I.** (2007): Diversity of flora and vegetation of the sandstone areas in the Bohemian Cretaceous Basin (Czech Republic/Germany/Poland).- In: Härtel H., Cílek V., Herben T., Jackson A. et Williams R. (eds.), Sandstone Landscapes, pp. 161-176. Academia, Praha.
- ✖ **Vařilová Z.**, Zvelebil J. (2007): Catastrophic and episodic events in sandstone landscapes: slope movements and weathering. – In: Härtel, H., Cílek, V., Herben, T., Williams R. (eds.): Sandstone Landscapes: 115-128. – Academia, Praha.
- ✖ **Vařilová Z.** (2007): Occurrences of Fe-mineralization in sandstones of the Bohemian Switzerland National Park (Czech Republic). – In: Härtel, H., Cílek, V., Herben, T., Williams R. (eds.): Sandstone Landscapes: 25-33. Academia, Praha.

11.2 Popularizační články

- ✓ Blažej L., **Trýzna M.** (2007): Entomologické dny v Českém Švýcarsku. České Švýcarsko – zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa, 6(2): 1.
- ✓ **Drozd J.** (2007): Revitalizace dna Prýskyřičného dolu, České Švýcarsko – zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa, 6(1): 2.
- ✓ **Drozd J.** (2007): Proč se kácí stromy v národním parku, České Švýcarsko – zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa, 6(1): 4-5.
- ✓ **Marková I.** (2007): Spáleniště rok poté. České Švýcarsko – zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa, 6(2): 2-3.
- ✓ **Marková I.** (2007): EVL České Švýcarsko aneb Co je nového? České Švýcarsko – zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa, 6(2): 3-4.

- ✓ **Nagel R.** (2007): Jetřichovické vyhlídky. Plšíkovy listy – zpravodaj ekologické výchovy v Českém Švýcarsku, květen 2007, 3/5: 11, Krásná Lípa.
- ✓ **Nagel R.** (2007): Trocha komunikace nikoho nezabije - zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko, květen 2007, 6/1: 13, Krásná Lípa, Sisyfos – zpravodaj ekologické výchovy, 19/4-5: 3-4, Praha.
- ✓ **Nagel R.** (2007): Nová expozice o Českém Švýcarsku v Krásné Lípě. České Švýcarsko - zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko, listopad 2007, 6(2): 12 - 13, Krásná Lípa.
- ✓ **Nagel R.** (2007): Lesy Národního parku České Švýcarsko. Plšíkovy listy – zpravodaj ekologické výchovy v Českém Švýcarsku, 3(6): 2 - 3, Krásná Lípa.
- ✓ **Nagel R.** (2007): Interaktivní expozice v novém Domě Českého Švýcarska. Plšíkovy listy – zpravodaj ekologické výchovy v Českém Švýcarsku, 3(6): 7 - 8, Krásná Lípa.
- ✓ **Trýzna M.** (2007): V národním parku objeveny nové druhy pro vědu. České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP ČŠ, Krásná Lípa. 6(2): 5.
- ✓ **Trýzna M.** (2007): Činšřtí vědci navštívili národní park. České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP ČŠ, Krásná Lípa. 6(2): 9.
- ✓ **Vařilová Z.** (2007): Lužický přesmyk. České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP ČŠ, 6(1): 7-8, Krásná Lípa.
- ✓ **Vařilová Z.** (2007): Není vápenec jako vápenec. České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP ČŠ, 6(2): 10, Krásná Lípa.

11.3 Manuskripty

- ✗ Antonín V., Vágner A. (2007): Makromycety Národního parku České Švýcarsko. Nálezová zpráva za rok 2007 (Babylon, Havraní skála, Vosí vrch). – 43 p. (depon in knihovna Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa).
- ✗ Baňař P. (2007): Faunistický průzkum řádu plošřic (Heteroptera) na území NP České Švýcarsko. Závěrečná zpráva za rok 2007. 18 pp. (depon in knihovna Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa).
- ✗ Hartvich P. (2007): Posouzení průchodnosti jezového řtělesa Dolský mlýn za současného stavu a k uvažované rekonstrukci. – 4 pp. (depon in knihovna Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa).
- ✗ Holec J. (2007): Mykologický průzkum Národního parku České Švýcarsko v roce 2007. – 34 p., ms. (depon in knihovna Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa).
- ✗ Knížek M. (2007): Vyhodnocení napadení lapáků borovice vejmutovky (*Pinus strobus*) podkorním hmyzem. Závěrečná zpráva. 16 pp. (depon in knihovna Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa).

- ✖ Macek J., Ježek J., Chvojka P. (2007): Entomologický průzkum vybraných skupin hmyzu na území Národního parku České Švýcarsko. 42 pp. (depon in knihovna Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa).
- ✖ Pažoutová M. (2007): Algologický průzkum Národního parku České Švýcarsko. Zpráva za rok 2007. – 10 p., ms. (depon in knihovna Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa).
- ✖ Pichrtová M. (2007): Vliv faktorů prostředí na morfologickou variabilitu křemičitých struktur chrysomonád (*Synurophyceae*). Bakalářská práce. – 50 p. + 4 p. append., ms. (depon in knihovna Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa).
- ✖ Svoboda D., Bouda F., Steinová J. (2007): Lichenologický výzkum v Českém Švýcarsku (Labských pískovcích). Zpráva za rok 2007. – 24 p., ms. (depon in knihovna Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa).
- ✖ **Vařilová Z.**, Zvelebil J.(2007): Kontrolní sledování na skalním svahu nad prodejnou Duty Free-shop Unimex, závěrečná zpráva za období červenec 2005 - červenec 2007. – 8 p. + 47 apend. (depon in knihovna NP České Švýcarsko).
- ✖ Veselá J. (2007): Ekologie a rozšíření sinic a řas malých vodních toků v NP České Švýcarsko. Diplomová práce. – 69 p. + 16 p. append., ms. (depon in knihovna Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa).
- ✖ Vysoký V. (2007): Průzkum mravenců v NP České Švýcarsko v roce 2007. Závěrečná zpráva. 15 pp. (depon in knihovna Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa).

11.4. Odborné publikace

- ✓ **Härtel H.**, Cílek V., Herben T., Jackson A. et Williams R. (eds.) (2007): Sandstone Landscapes. 441 pp., Academia, Praha.
- ✓ Správa NP České Švýcarsko Krásná Lípa (2007): Minulosti Českého Švýcarska IV., sborník příspěvků z historického semináře 2006. Děčín.

12. Práce v komisích, spolecích a radách

- * práce v Regionální poradním sboru pro Ústecký kraj při AOPK ČR, středisko Ústí nad Labem v rámci Programu revitalizace říčních systémů ČR (J. Mauricová)
- * práce ve Vědeckém poradním sboru Českého výboru pro Úmluvu o biologické rozmanitosti (H. Härtel)
- * práce ve sdružení Bioplatforma ČR (H. Härtel)
- * práce v oborových radách PřF UK pro obhajoby diplomových a doktorských prací (H. Härtel)
- * práce v pracovní skupině pro biosférické rezervace MaB UNESCO při MŽP (H. Härtel)
- * práce v pracovní skupině pro zonaci a plány péče NP při MŽP (H. Härtel)
- * členství v poradním sboru NP Sächsische Schweiz při MŽPZ Saska (H. Härtel)
- * členství ve Steering Committee evropského sdružení na ochranu flóry PLANTA EUROPA (H. Härtel)
- * vedení pracovní skupiny Ochrana přírody/Monitoring (Naturschutz /Umweltbeobachtung) za Správu NP (pracovní skupina společná s NP Saské Švýcarsko a CHKO Labské pískovce) (H. Härtel)
- * členství v České společnosti entomologické (M. Trýzna)
- * práce v Revizní komisi České společnosti entomologické (M. Trýzna)
- * členství v Bryologicko-lichenologické sekci ČBS (I. Marková)
- * členství v severočeské pobožce ČBS (I. Marková)
- * práce v Poradním sboru NLP - Haus v Bad Schandau (A. Votápek)
- * práce v poradním sboru pro environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu v Ústeckém kraji (R. Nagel)
- * činnost v pracovní a řídicí skupině pro přípravu expozice v návštěvnickém centru Českého Švýcarska v Krásné Lípě (Z. Vařilová, R. Nagel, I. Marková, M. Trýzna, N. Belisová)
- * práce v ekotýmu ZŠ Krásná Lípa (R. Nagel)
- * činnost v pracovní skupině Wald und Wild – NP České Švýcarsko, NPSS, CHKO LP (J. Drozd)
- * činnost v pracovní skupině Práce s veřejností / Öffentlichkeitsarbeit (A. Votápek)
- * práce v LVK Labské pískovce (A. Votápek)

13. Spolupráce s dalšími organizacemi

Správa NP České Švýcarsko spolupracovala v roce 2007 zejména s těmito organizacemi:

S obecně prospěšnou společností České Švýcarsko na projektech:

- ✓ jednotný informační systém Českosaského Švýcarska
- ✓ spolupráce na vzdělávacím kurzu „Pracovník regionální turistiky v chráněných územích“
- ✓ příprava a realizace výukových programů
- ✓ vydávání zpravodaje ekologické výchovy „Plšíkovy listy“
- ✓ akce pro veřejnost
- ✓ vedení dětského oddílu Ranger

S Vyšší odbornou školou při SPŠ stavební Děčín:

- ✓ konzervace Dolského mlýna v rámci odborné praxe
- ✓ výukové exkurze a přednášky

Se základní organizací ČSOP Tilia Krásná Lípa:

- ✓ soutěž „Zelená stezka – Zlatý list“
- ✓ příprava a realizace terénních výukových programů
- ✓ akce pro veřejnost

Se Správou CHKO Labské pískovce

Se základní školou Krásná Lípa

- ✓ příprava učebny pod širým nebem
- ✓ realizace projektových týdnů

Se Sdružením dětí a mládeže Tilia Ústí nad Labem

- ✓ zajištění letního tábora oddílu Ranger

S městem Krásná Lípa

- ✓ fotografická soutěž
- ✓ podklady a realizace stálé expozice návštěvníckého

S Okresním mysliveckým spolkem Děčín

- ✓ výstava trofejí
- ✓ aktivní práce v myslivecké radě

S archivy:

- ✓ Státní oblastní archiv Litoměřice
- ✓ Státní oblastní archiv Litoměřice, pob. Děčín
- ✓ Státní okresní archiv Děčín
- ✓ Archiv konsistoře Litoměřice

S muzei:

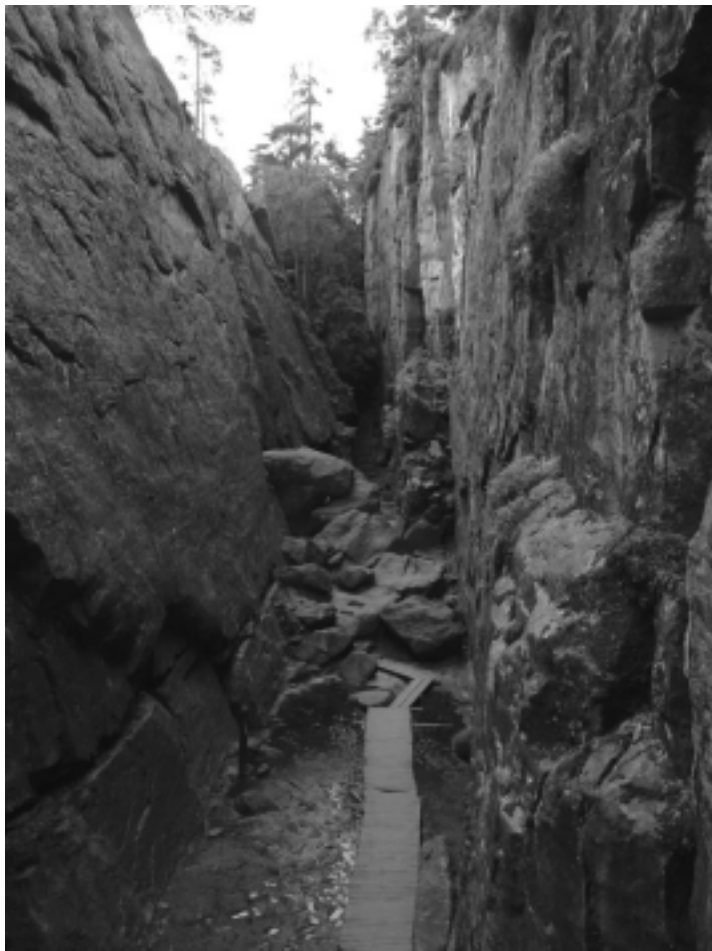
- ✓ Oblastní muzeum Děčín (přednášky)
- ✓ Oblastní muzeum Děčín, pob. Varnsdorf (přednášky)

14. Zahraniční aktivity

Zahraniční aktivity Správy NP České Švýcarsko v roce 2007 spočívaly zejména ve spolupráci se Správou NP Saské Švýcarsko, Nationalparkhaus Sächsische Schweiz, Správou NP Góry Stolowe a federací EUROPARC.

Spolupráce s federací EUROPARC

Z. Patzelt a H. Härtel se zúčastnili konference federace EUROPARC v Českém Krumlově, 26. – 30. září 2007. Na konferenci byly projednávány hlavní cíle a směřování federace EUROPARC.

ilustrační foto - rozsedlina "Peklo" v NP Góry Stolowe

15. Konference, semináře, školení

- * H. Härtel – Planta Europa Conference, Cluj-Napoca, Rumunsko, 5. - 9. 9. 2007.
- * I. Marková – 14. jarní setkání Bryologicko-lichenologické sekce ČBS v Malinné u Ruprechtova (Drahanská vrchovina), 20. - 23. 4. 2007
- * I. Marková – Celostátní floristický kurs ČBS v Lounech, 1. - 5. 7. 2007
- * I. Marková, M. Trýzna, O. Holešínský, Z. Vařilová, R. Nagel, N. Belisová – konference Labské pískovce – historie, příroda a ochrana území v Děčíně, 11. - 12. 10. 2007
- * Z. Vařilová – Školení „Aplikace GIS v geologických vědách“, PřF UK Praha, 16. – 18. 1. 2007
- * Z. Vařilová – Mezinárodní workshop zaměřený na stabilizaci skalních svahů, Švýcarsko (Romanshorn, Vaduz, Walenstadt), 6. – 8. 11. 2007
- * R. Nagel - účast na semináři „Junior Ranger Projekt pro CHKO“, Správa KRNAP a MŽP, Skalní Hrad, 21. - 22. 6. 2007
- * Z. Patzelt, H. Härtel – Konference Europarc, Český Krumlov, 26. - 30. 9. 2007
- * D. Šteflová, M. Klitsch - seminář "Hospodářská úprava lesů v NP Šumava", Správa NP a CHKO Šumava, České Žleby, 9. – 10. 10. 2007
- * D. Šteflová – seminář o přírodě blízkých postupech pěstování lesa v bučinách, Pro Silva Bohemica, Železné hory, 11. 10. 2007

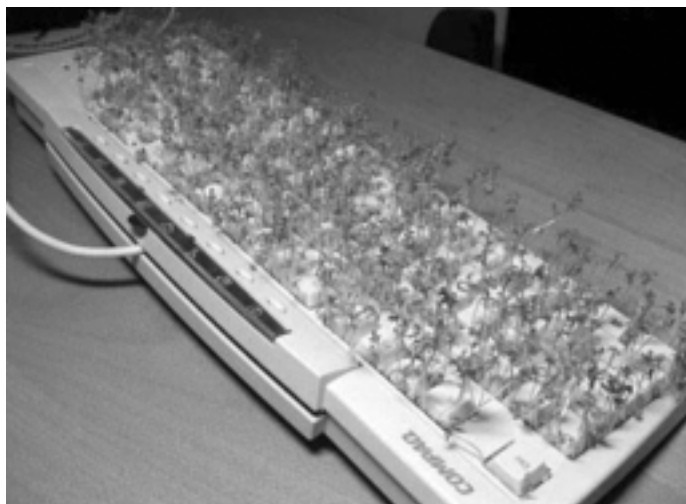
16. Informatika a GIS

16.1 Informatika

Priority pracoviště IT:

- ✓ účinná antivirová a antispamová ochrana PC a notebooků
- ✓ softwarový audit
- ✓ obnova zastaralých PC a notebooků
- ✓ sjednocení, obnova programového vybavení
- ✓ zkvalitnění zálohy dat
- ✓ posílení datového přenosu pro sídlo správy v Krásné Lípě na 2MB/s.
- ✓ on-line připojení Lesní správy v Jetřichovicích a Skalní čety ve Hřensku na servery Správy NP
- ✓ pravidelná inventarizace

Celkovou prioritou je bezchybný chod výpočetní techniky a její údržby bez zásahu uživatelů.

ilustrační foto - klávesnice ortodoxního ochranáře

16.2 GIS (Geografické informační systémy)

DATOVÝ SKLAD

Mezi nejvýznamnější aktivity v oblasti správy datového skladu GIS patřila v roce 2007 integrace digitálních dat LHP – grafických i popisných dat ve formátu

IS LH a TopoL BLK – do prostředí SW ESRI. Tato datová sada byla východiskem pro vytvoření dalších účelových vrstev v návaznosti na práci při rozdělení území NP dle typu managementu. Zde je možné uvést datovou sadu typů vývoje lesa (TVL) s údaji o přirozenosti lesních porostů, rozdělení území NP dle výskytu dřevin, jakož i několik generací datové sady rozdělení území NP dle typu managementu. Mezi další prvky v oblasti dat o lese lze zařadit průběžné pořizování dat o výskytu jedle bělokoré metodami GPS, výsledky průběžné inventarizace rozšíření kůrovce, zpracování bodové databáze výskytu buku lesního s využitím digitálních ortofotosnímků, zpracování projektů lesnických činností na další období, zpracování záznamu z telemetrických měření jelena evropského, zaměření biomonitorovacích ploch a další.

V oblasti dat ochrany přírody byla aktualizována data Ústředního seznamu ochrany přírody – plochy maloplošných zvláště chráněných území, body památných stromů. Na podkladě zpřesněné kresby základního rozdělení lesa v rámci nového LHP byla aktualizována vrstva zonace NP. V rámci přípravy územně analytických podkladů byla provedena revize dat ÚSES.

Komplexní popis prvků datového skladu (metadata) je zpřístupněn prostřednictvím katalogové služby systému MíCkA na webových stránkách Správy NP, k dispozici je také z centrálního rozhraní webového metadatového portálu CENIA (<http://mis.env.cz>). K 31. prosinci tvořilo obsah 14 základních datových sad s popisem v českém a anglickém jazyku.

PROJEKTY

Rozvržení tematických úloh GIS respektuje charakter informačních potřeb ostatních pracovišť. Mezi významné oblasti, vedoucí k vytvoření ucelených projektů v rámci GIS, patřily tyto:

- ✓ vytvoření mapového projektu, sdružujícího jednak veškeré datové a informační zdroje, dále pak i potřebné analytické nástroje (např. grafické zobrazení terénních profilů) za účelem vypracování dokumentace k projektu vysokozátěžových bariér v oblasti KÚ Hřensko;
- ✓ využití a hodnocení kvality nového digitálního modelu reliéfu s vysokým prostorovým rozlišením v rámci dílčích projektů geologického a geomorfologického průzkumu, prováděného na území NP;
- ✓ hodnocení složitých observačních podmínek území NP z hlediska využitelnosti systému GPS pro lokalizaci vybraných jevů;
- ✓ podpora při zpracování studie „Návrh managementu a obnovy povodí Kamenice a Křinice“, řešené v rámci projektu Integrovaný management ekosystémů;
- ✓ spolupráce při tvorbě vybraných exponátů pro expozici v Domě Českého Švýcarska.
- ✓ vytvoření kolekce ilustrativních map při přípravě výukových materiálů pro vzdělávací modul Průvodce Národního parku České Švýcarsko

- ✓ vybrané geografické analýzy a mapové kompozice pro zpracování Plánu péče o NP

Na bázi platformy SW ESRI došlo k rozšíření technického vybavení pořízením dalších 2 lokálních licencí pro SW ArcGIS 9.x ve verzi ArcView, 1 licence pro nadstavbu ArcGIS Publisher a 1 licence pro ArcPad 7.x. Pro mobilní pořizování dat v terénu byly zakoupeny dva kapesní přístroje Trimble Juno ST, disponující přijímačem pro sběr dat metodou GPS. Toto vybavení umožní jednak určitou decentralizaci a otevřenost v pořizování dat, jakož i v autonomním používání aplikací GIS, jednak zvýšení efektivity a operativnosti v nasazení těchto metod.

perspektivní zobrazení reliéfu v okolí Pravčické brány

17. Ekonomika

17.1 Úvod

Správa Národního parku České Švýcarsko je zřízena jako organizační složka státu, účetní jednotka příslušná hospodařit s majetkem státu, přičemž závazky z její činnosti jsou závazky státu a finanční hospodaření reguluje zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů.

17.2 Financování činnosti organizace

běžné (neinvestiční) výdaje	53 741 tis. Kč
z toho - Program péče o krajinu	3 500 tis. Kč
- Správa majetku v ZCHÚ	3 883 tis. Kč
- VaV	205 tis. Kč
- EHP Norsko	1 435 tis. Kč
- služby, materiál a energie	24 034 tis. Kč
- mzdové prostředky	14 023 tis. Kč
- provoz ICT	713 tis. Kč
- ostatní provozní výdaje	5 948 tis. Kč

investiční výdaje	8 355 tis. Kč
zdroje:	
prostředky státního rozpočtu	6 038 tis. Kč
prostředky SFŽP	2 262 tis. Kč
ostatní zdroje	55 tis. Kč
užití :	
zpracování LHP a katalogů typů lesa	938 tis. Kč
výpočetní technika	495 tis. Kč
ostatní technika	260 tis. Kč
nákup nemovitostí	195 tis. Kč
stavební činnost	6 467 tis. Kč

příjmy	18 473 tis. Kč
příjmy z poskytování služeb a výr.	13 179 tis. Kč
příjmy z pronájmu majetku	777 tis. Kč
ostatní drobné příjmy	262 tis. Kč
mimorozpočtové zdroje (RF)	4 255 tis. Kč

Investiční činnost byla v roce 2007 v naší organizaci kryta z prostředků státního rozpočtu ve výši **6 004 307,80 Kč**, z mimorozpočtových zdrojů ve výši **2 262 022,90 Kč** a ostatních mimorozpočtových zdrojů ve výši **55 000,- Kč**.

Jednotlivé akce:

- ✓ server pro LS Jetřichovice
- ✓ upgrade softwaru IN-SY-CO, tj. ekonomický software
- ✓ rekonstrukce hygienického zařizení v autokempu Mezní Louka
- ✓ rekonstrukce Vilemíny vyhlídky v Jetřehovicích
- ✓ zbudování čističky odpadních vod (ČOV) pro autokemp Mezní Louka
- ✓ financování 10% pozastávky SFŽP pro vybudovanou ČOV v roce 2006 na Tokáni
- ✓ projektová dokumentace na rekonstrukci lávky přes řeku Kamenici u Dolského mlýna
- ✓ koupě stodoly ve Vysoké Lípě s příslušným pozemkem
- ✓ zbudování elektronické závory před objektem LS v Jetřichovicích
- ✓ zbudování posuvné brány před objektem SNP České Švýcarsko v Krásné Lípě
- ✓ instalace kotle na dřevoplyn v objektu Hřensko 122
- ✓ nákup notebooku Precision M4300 Mobile Workstation
- ✓ zpracování LHP
- ✓ zpracování katalogu typů vývoje lesa

V roce 2006 získala Správa NP finanční prostředky na základě smlouvy se Státním fondem životního prostředí na akci „Čistírna odpadních vod, včetně kanalizace pro objekty na Tokáni“. Dotace SFŽP pro rok 2007 činila 2 262 023,- Kč z celkové výše 4 521 905,- Kč. Akce byla ukončena a finančně vypořádána v roce 2007. Pozastávka (spoluúčást) ve výši 10% byla financována z programových prostředků MŽP.

V roce 2007 nebyla plně ukončena investiční akce „Rekonstrukce lávky přes řeku Kamenici u Dolského mlýna“. V roce 2007 byla financována pouze projektová dokumentace, dokončení v oblasti realizace by mělo být dokončeno v prvním pololetí roku 2008.

17.3 Mzdy

Odměňování se provádělo v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a nařizením vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě.

Stanovený limit prostředků na platy byl dodržen, a to:

- ✗ plánované prostředky na platy byly 13 757 tis. Kč, skutečnost 13 756 tis. Kč
- ✗ ostatní osobní náklady (OON) – plán 266 tis. Kč, skutečnost 245 tis. Kč
- ✗ FKSP - přiděl 275 tis. Kč
- ✗ plánovaný průměrný počet zaměstnanců 51, skutečnost 49

17.4 Výběrová řízení

V roce 2007 byla vyhlášena v Informačním subsystému veřejných zakázek tři výběrová řízení - otevřená dle §21 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách.

Předmětem veřejných zakázek bylo:

- ✓ „Provedení lesnických činností – SÚJ č. 1 v celkové předpokládané ceně 3 681 481,-Kč,
  - ✓ „Provedení lesnických činností – SÚJ č. 2 v celkové předpokládané ceně 4 969 960,-Kč
  - ✓ „Provedení lesnických činností – SÚJ č. 3 v celkové předpokládané ceně 3 092 995,-Kč
- (SÚJ = smluvní územní jednotka)

Konkrétně se jednalo o následující činnosti:

těžební práce

- * těžba dřeva JMP, odvětvění, manipulace a měření dřevní hmoty
- * těžba matečných stromů borovice vejmutovky, odvětvění, měření dřevní hmoty + odkornění
- * přibližování dřevní hmoty koňským potahem
- * přibližování dřevní hmoty UKT(univerzální kolový traktor)
- * přibližování dřevní hmoty VS (vyvážecí souprava)

pěstební práce

- * snášení klestu bez pálení
- * štěpkování dřevní hmoty po výřezech
- * ruční zalesnění dodanými sazenicemi
- * prořezávky lesních porostů
- * ochrana kultur proti buření – ožínání celoplošné a v ploškách
- * chemická ochrana kultur proti zvěři – letní nástřik a podzimní nátěr
- * mechanická ochrana kultur proti zvěři – stavba oplocenek a individuálních ochran
- * výřez nežádoucích a nepůvodních invazních druhů
- * výřez nepůvodních invazních druhů na skalách horolezeckou technikou

Základním kritériem pro přidělení veřejné zakázky byla nejnižší nabídková cena. Nejvýhodnější nabídce byl přidělen nejvyšší možný počet bodů dle skutečného počtu uchazečů dané posuzované části veřejné zakázky.

17.5 Spravovaný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek

× samostatné movité věci	17 860 358,-Kč
× drobný dlouhodobý hmotný majetek	14 007 583,-Kč
× stavby	103 482 498,-Kč
× nedokončený dlouh. hmotný majetek	169 143,-Kč
× pozemky	307 058 354,-Kč

Dlouhodobý nehmotný majetek

× drobný dlouhodobý nehmotný majetek	2 562 771,-Kč
× dlouhodobý nehmotný majetek	1 163 734,-Kč

17.6 Převody a nákupy nemovitého majetku

nákup nemovitostí

× k. ú. Rynartice lesní pozemky	143 020,- Kč
× k. ú. Vysoká Lípa stavební pozemek	5 325,- Kč
× k. ú. Vysoká Lípa objekt stodoly	189 135,- Kč

zpětný převod pozemku na Lesy ČR

× k. ú. Kamenická Stráň lesní pozemek	132 312,- Kč
---------------------------------------	--------------

ilustrační foto - kemp Mezní Louka je také v majetku správy NP

18. Personalistika a vzdělávání, organizační struktura

18.1 Personalistika

Přehled stavu zaměstnanců Správy NP České Švýcarsko v průběhu roku 2007

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
počet zaměstnanců v jedn. měsících	51	50	50	50	50	50	50	51	50	48	48	48
z toho částečný úvazek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
dohoda o provedení práce, prac. činnosti	6	6	6	6	7	7	6	6	10	7	10	14

18.2 Vzdělávání

Jazykové vzdělávání

V roce 2007 se zúčastnilo jazykové přípravy celkem 5 zaměstnanců, z toho 3 z německého jazyka a 2 z jazyka anglického. Požadovanou jazykovou zkoušku z anglického jazyka absolvovali v roce 2007 dva zaměstnanci.

Odborná způsobilost

Zkoušky zvláštní odborné způsobilosti podle zákona č.114/1992 Sb. absolvoval v roce 2007 jeden zaměstnanec.

Správa NP dále vysílá zaměstnance průběžně do kurzů a školení k prohloubení odborných znalostí.

ilustrační foto - obří převis v Křídelních stěnách

18.3 Organizační struktura

19. Hlavní úkoly pro rok 2008

1) Bezchybná ekonomika provozu a investic

- * posílení vnitřní kontroly v oblasti administrativního zajištění investic
- * zavedení právního posouzení uzavíraných smluv v rámci předběžné kontroly
- * zajištění opakovaného a účinného proškolení zaměstnanců v oblasti vedení ekonomické agendy a investic

2) Bezchybný výkon státní správy

- * vypracování vnitřního předpisu k zajištění výkonu státní správy ve všech oblastech působnosti
- * zajištění pravidelného proškolení v oblasti výkonu státní správy

3) Zvyšování kvalifikace a odbornosti zaměstnanců

- * vypracování a zavedení vnitřního předpisu ke vzdělávání zaměstnanců

4) Optimalizace přeměny lesa na přírodě blízký stav

- * zajištění systému bezchybného plánování, realizace, monitoringu a dokumentace prováděných přeměn lesních ekosystémů na území NP směrem k přírodě blízkému stavu
- * aplikovaný výzkum na území NP s důrazem na využívání výsledků výzkumu k přeměně lesa a veřejnému využití území NP, zajištění základního výzkumu dodavatelským způsobem
- * pravidelná odborně populární prezentace managementových opatření na území NP formou tiskových zpráv, článků a exkurzí

5) Využití Operačních programů ŽP a dalších mimorozpočtových zdrojů

- * zajištění bezchybného a účinného procesu tvorby a realizace projektů

6) Prevence přírodních rizik

- * vytvoření nového Oddělení prevence přírodních rizik (zahrne současně oddělení geologie – skalní četu a bude vykonávat další činnosti v prevenci požárních rizik, povodňových rizik, rizik spojených s větrem, pádem stromů, sněhem a ledem, prevenci zdravotních rizik pro návštěvníky NP a zajišťování krizového plánu a záchranného systému), sídlo oddělení bude ve Hřensku v budově skalní čety
- * dokončení a uvedení v platnost vnitřního předpisu k prevenci rizik skalního řícení, rozšíření předpisu o další přírodní rizika
- * zajištění veřejného přístupu k informacím o monitoringu skalního řícení

7) Budování veřejných vztahů a pozitivního vnímání NP

- ✘ zpracování dokumentu „Strategie veřejného informování“ a jeho uvedení v platnost
- ✘ pravidelné informování veřejnosti o aktivitách Správy NP v tisku
- ✘ vypracování a zveřejnění plánu akcí pro veřejnost a zajistit jeho realizaci na špičkové úrovni
- ✘ zásadní zlepšení vzhledu a fungování webových stránek Správy NP
- ✘ vypracování dlouhodobého edičního plánu vydávání publikací a zajištění jeho realizace
- ✘ systematické budování pozitivních vztahů s obcemi NP
- ✘ zlepšení zajišťování přípravy a pořádání zasedání Rady NP
- ✘ zkvalitnění pozitivního vnímání Stráže přírody veřejností

8) Zajišťování ekologické výchovy a osvětového působení

- ✘ posílení spolupráce s nevládními organizacemi v oblasti EVVO
- ✘ zajištění EVVO prostřednictvím Domu Českého Švýcarska subdodavatelským způsobem

9) Dohoda v regionu k trvale udržitelnému turistickému využití a možnosti nominace na Seznam světového přírodního dědictví

- ✘ příprava a projednání regionální dohody k trvale udržitelnému turistickému využití regionu

ilustrační foto - mládě výra velkého

20. Ostatní aktivity

- ✓ 9. 2. 2007 uspořádala Správa NP České Švýcarsko svůj VI. reprezentační ples. Ples se uskutečnil v kinosále v Krásné Lípě. Ples byl opět velmi zdařilý a již tradičně přijeli také naši kolegové z Parku Narodowego Góry Stolowe v Polsku.
- ✓ Podobně jako v minulých letech se i v roce 2007 uskutečnily parkové hry neboli Parkiáda. Tentokrát se po krátké době konala opět v NP České Švýcarsko (13. – 15. září.), neboť hostitel, který byl v pořádání her na řadě (Správa NP Šumava), nebyl díky nutnosti zpracování následků orkánu Kyrill schopen se této příjemné povinnosti zhostit. Celé hry opět proběhly ve velmi soutěživém duchu a přátelském prostředí.
- ✓ I v roce 2007 spolupracovala Správa NP České Švýcarsko s Českým klubem alpského brakýře jezevčíkovitého na pořádání výcvikového dne a barvářských zkoušek honičů. Těchto akcí se zúčastňují i psi ve vlastnictví zaměstnanců Správy NP, jako přípravy na aktivní výkon práva myslivosti na území NP.

parkiáda - řezání statné vejmutovky kaprem, to je jen pro opravdové chlapy

*a nějak takto vznikala tato
ročenka ...*

ROČENKA SPRÁVY NÁRODNÍHO PARKU ČESKÉ ŠVÝCARSKO

Připravil: kolektiv zaměstnanců Správy NP

Redakce: P. Kočka, T. Salov, V. Sojka

Vydala: ČR – Správa Národního parku České Švýcarsko

Fotografie: N. Belisová, J. Drozd, S. Feigl, P. Kočka, P. Lajbl, R. Mareš, R. Nagel,
Z. Patzelt, V. Sojka

Screenshot: O. Holešínský

Obálka: V. Sojka

Grafický návrh a sazba: P. Kočka

Elektronická verze: <http://www.npcs.cz>

ČR – Správa Národního parku České Švýcarsko, Pražská 52, 407 45 Krásná Lípa

e-mail: n.park@npcs.cz

Počet výtisků: 400

Canon CZ, s.r.o., generální partner národních parků ČR, www.canon.cz
Škoda Auto, a.s. podporuje výsadbu původních druhů dřevin, www.skoda-auto.com

Vytištěno na recyklovaném papíře
NEPRODEJNÉ

Správa Národního parku České Švýcarsko

© 2008

- 84 -